VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ HAI

6.4.2026 (19.2 Bính Ngọ)

Số 41 (4332)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Sáng nay khai mạc kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI

● Từ kỳ họp mở đầu đến khát vọng chấn hưng văn hóa

(VH). Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI được tổ chức theo hình thức họp tập trung tại Nhà Quốc hội. Dự kiến tổng thời gian làm việc của kỳ họp là khoảng 11 ngày, chia thành 2 đợt (Đợt 1: từ ngày 6 - 12.4; Đợt 2: từ ngày 20 - 23.4 và dự phòng ngày 24 và 25.4). [2+3]

Sáng nay 6.4, kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI sẽ khai mạc trọng thể tại tòa Nhà Quốc hội **Ảnh: TR.HUẤN**

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Đọc sách trở thành môn học tự chọn

● **LÂM SƠN**

Thực trạng đọc sách ở nước ta hiện đang rất thấp. Theo một khảo sát gần đây cho thấy, Việt Nam chỉ có 30% số người đọc sách thường xuyên, 26% không đọc sách và 44% thỉnh thoảng đọc sách. Số lượng quyển sách đọc được khoảng 4 quyển/năm nhưng trong số đó đã có hơn 3 quyển là sách giáo khoa, sách tham khảo, nghĩa là người Việt chỉ đọc một quyển sách/năm và thời gian dành cho đọc sách của người Việt Nam khoảng một giờ/ngày, thuộc nhóm thấp nhất trên thế giới.

(Xem tiếp trang 4)

TP.HCM THAM VẤN VỀ DỰ THẢO LUẬT ĐÔ THỊ ĐẶC BIỆT:

Không phân quyền thực chất, sẽ không có đột phá [5]

KHÔNG GIAN MẠNG VÀ VĂN HÓA ỨNG XỬ: TỪ TỰ DO ĐẾN VÔ CHUẨN?

"Đời sống thứ hai" và những rạn nứt... [8+9]

Giới trẻ trong vòng xoáy "FOMO" [13]

Từ kỳ họp mở đầu đến khát vọng chấn hưng văn hóa

● PGS.TS BÙI HOÀI SƠN

Ngày 6.4, kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI khai mạc tại Nhà Quốc hội, mở đầu cho một nhiệm kỳ mới của cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất. Trong bối cảnh đất nước vừa bước ra từ thành công của Đại hội XIV của Đảng, đang vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp và đứng trước yêu cầu chuyển mạnh từ tư duy quản lý sang tư duy kiến tạo phát triển, kỳ họp này còn mang một ý nghĩa rộng hơn.

Kỳ họp thứ 9, Quốc hội khóa XV — Ảnh: TTXVN

Đó là điểm khởi phát của một trật tự hành động mới. Với lĩnh vực văn hóa, kỳ họp càng được chờ đợi khi Chính phủ đã đề xuất thể chế hóa Nghị quyết 80-NQ/TW bằng một nghị quyết của Quốc hội. Đây sẽ là dấu mốc rất quan trọng để văn hóa đi từ nhận thức chính trị sang cam kết thể chế.

Mở đầu một nhịp phát triển mới

Mỗi kỳ họp thứ nhất của Quốc hội đều có một vẻ trang trọng riêng. Đó là thời khắc một nhiệm kỳ mới chính thức bắt đầu, là lúc bộ máy nhà nước bước sang một chu kỳ vận hành mới, là thời điểm mà niềm tin của cử tri được gửi gắm trở lại nghị trường bằng những quyết định rất cụ thể về con người, về luật pháp và về đường hướng phát triển.

Nhưng kỳ họp thứ nhất không chỉ mang ý nghĩa thông thường ấy. Nó diễn ra trong một thời điểm rất đặc biệt của đất nước: Đại hội XIV của Đảng vừa khép lại với một tầm nhìn mới cho chặng đường phát triển 2026 - 2030 và xa hơn nữa đến 2045; các chương trình hành động để triển khai Nghị quyết Đại hội đã được ban hành; bộ máy chính quyền địa phương đang chuyển sang mô hình 2 cấp; và toàn bộ hệ thống chính trị đang đứng trước yêu cầu phải đổi mới tư duy quản trị, nâng cao năng lực tổ chức thực hiện, đưa đất nước bước vào một giai đoạn phát triển mới với khát vọng lớn hơn, tiêu chuẩn cao hơn và áp lực hành động mạnh mẽ hơn.

Bởi vậy, nếu chỉ nhìn kỳ họp này như một kỳ họp "sau bầu cử", chỉ để hoàn tất những thủ tục cần thiết cho một nhiệm kỳ mới, thì sẽ chưa đủ. Thực chất, đây là kỳ họp bản lề giữa đường lối chính trị của Đại hội XIV với năng lực thể chế hóa của Nhà nước; giữa khát vọng phát triển với bộ máy thực thi; giữa niềm tin của cử tri với trách nhiệm của những người được giao quyền đại diện. Một kỷ nguyên mới không thể bắt đầu chỉ bằng những lời hiệu triệu. Nó phải được mở ra bằng việc lựa chọn đúng con người, bằng việc sửa đúng những điểm nghẽn pháp lý, bằng việc xác lập được những ưu tiên phát triển thật sự hợp lý, và bằng việc tạo ra một không khí hành động mới trong toàn bộ đời sống chính trị - hành chính của quốc gia.

Dự kiến nội dung kỳ họp cho thấy rất rõ tinh thần đó. Quốc hội sẽ tập trung vào ba nhóm nội dung lớn: Công tác tổ chức, nhân sự; công tác lập pháp; và xem xét, quyết định các vấn đề kinh tế - xã hội, tài chính, ngân sách, giám sát và các vấn đề quan trọng khác. Cấu trúc ấy có vẻ quen thuộc với mọi kỳ họp đầu nhiệm kỳ, nhưng trong bối cảnh hiện nay, nó mang một sức nặng khác. Nhân sự không chỉ là sắp xếp tổ chức. Lập pháp không chỉ là thông qua văn bản. Các nghị quyết năm năm không chỉ là chỉ tiêu. Tất cả đang hợp thành một bản thiết kế cho cách đất nước vận hành trong những năm tới.

Đối với lĩnh vực văn hóa, kỳ họp này còn gợi lên một kỳ vọng sâu hơn. Nghị quyết 80-NQ/TW của Bộ Chính trị đã mở ra một không gian phát triển mới cho văn hóa Việt Nam, khi không chỉ nhấn mạnh chức năng nền tảng tinh thần, mà còn coi văn hóa là nguồn lực nội sinh, động lực phát triển, sức mạnh mềm và năng lực cạnh tranh của quốc gia. Đây là một bước tiến rất quan trọng trong tư duy. Nhưng như chúng ta đã nhiều lần trải qua, tư duy đúng chỉ thật sự phát huy tác dụng khi được chuyển hóa thành thể chế đúng, cơ chế phù hợp và nguồn lực đủ mạnh. Chính vì vậy, Chính phủ đã đề xuất thể chế hóa Nghị quyết 80 bằng một nghị quyết của Quốc hội gợi mở một triển vọng rất đáng chú ý: Văn hóa đang có cơ hội đi từ "được khẳng định" sang "được bảo đảm" bằng công cụ pháp lý và chính sách ở tầm cao hơn.

Kiện toàn bộ máy đến hoàn thiện thể chế

Theo dự kiến, Quốc hội sẽ nghe phát biểu của lãnh đạo Đảng, nghe báo cáo của Hội đồng Bầu cử quốc gia về tổng kết cuộc bầu cử đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu HĐND các cấp nhiệm kỳ 2026 - 2031, kết quả xác nhận tư cách đại biểu Quốc hội khóa XVI, sau đó tiến hành một loạt nội dung nhân sự hết sức quan trọng: Bầu Chủ tịch Quốc hội, Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ, các Phó Chủ tịch Quốc hội, Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội, người đứng đầu các cơ quan của Quốc hội, Chánh án TANDTC, Viện trưởng VKSNDTC; đồng thời quyết định cơ cấu tổ chức của Chính phủ và phê chuẩn các thành viên Chính phủ, thành viên Hội đồng quốc phòng và an ninh.

Đó là công việc tất yếu của một kỳ họp đầu nhiệm kỳ. Nhưng trong bối cảnh hiện nay, điều cần nhấn mạnh không phải chỉ là "kiện toàn cho đủ", mà là "kiện toàn để đủ sức gánh vác một giai đoạn phát triển mới". Khi đất nước bước vào một chặng đường mới, bộ máy không thể vận hành theo quán tính cũ. Đòi hỏi của giai đoạn hiện nay là một bộ máy vừa vững vàng về chính trị, vừa trong sạch về đạo đức công vụ, vừa có tư duy cải cách, có năng lực phối hợp, có khả năng phản ứng chính sách nhanh và biết lấy hiệu quả phục vụ người dân làm thước đo. Nói cách khác, điều cử tri chờ đợi không chỉ là những gương mặt mới ở vị trí mới, mà là một chất lượng thực thi mới của bộ máy nhà nước.

Yêu cầu đó càng trở nên cấp thiết khi đất nước đang vận hành mô hình chính quyền địa phương 2 cấp. Sự thay đổi này không chỉ là một điều chỉnh về cơ cấu hành chính. Nó là sự thay đổi về triết lý vận hành của bộ máy: Tinh gọn hơn, gần dân hơn, giảm tầng nấc trung gian, tăng trách nhiệm

của cấp cơ sở và đòi hỏi cao hơn về phân cấp, phân quyền, kiểm tra, giám sát. Trong logic ấy, việc kiện toàn bộ máy tại kỳ họp đầu tiên của Quốc hội khóa XVI không chỉ là chuyện của Trung ương, mà còn là chuyện định hình lại toàn bộ sức sống của hệ thống nhà nước trong bối cảnh mới. Khi một tầng nấc hành chính được tinh giản, điều người dân mong chờ là công việc được giải quyết nhanh hơn, rõ hơn, ít phiền hà hơn; còn điều Nhà nước phải bảo đảm là quyền lực được vận hành chặt chẽ hơn, minh bạch hơn, có trách nhiệm hơn.

Song hành với công tác nhân sự là chương trình lập pháp đầu nhiệm kỳ. Việc đặt công tác lập pháp vào ngay kỳ họp đầu tiên cho thấy một nhận thức rất rõ: Muốn đất nước vận hành tốt trong giai đoạn mới, phải bắt đầu từ thể chế. Bởi trong thực tế, rất nhiều điểm nghẽn của phát triển không nằm ở chỗ thiếu quyết tâm, mà nằm ở chỗ cơ chế còn chồng chéo, luật pháp chưa đồng bộ, công cụ chính sách chưa đủ mạnh hoặc chưa theo kịp thực tiễn. Nhìn từ góc độ văn hóa, đây là một bài học rất rõ. Trong nhiều năm, chúng ta nói nhiều về vai trò của văn hóa, nhưng nguồn lực dành cho văn hóa chưa thật sự tương xứng; chính sách đất đai cho thiết chế văn hóa còn vướng; cơ chế tài chính cho hoạt động sáng tạo còn bó hẹp; đội ngũ làm văn hóa ở cơ sở vẫn còn nhiều thiệt thòi; và công nghiệp văn hóa dù được nhắc đến như một động lực phát triển mới, nhưng chưa có đủ các công cụ chính sách để bứt phá.

Vì vậy, khi nói đến kiện toàn bộ máy và hoàn thiện thể chế ở kỳ họp này, không thể tách văn hóa ra ngoài. Văn hóa cần được đặt đúng vào vị trí của một lĩnh vực phải được kiến tạo bằng luật pháp, bằng cơ chế, bằng chính sách ưu tiên và bằng một tầm nhìn dài hạn.

Nghị quyết 80 đến kỳ vọng thể chế hóa ở Quốc hội

Điều làm cho kỳ họp thứ nhất có ý nghĩa đặc biệt đối với lĩnh vực văn hóa chính là khả năng tạo ra một bước chuyển mới từ chủ trương của Đảng sang hành động thể chế của Nhà nước. Nghị quyết 80-NQ/TW không chỉ là một văn bản chuyên đề về văn hóa. Nó là một tuyên ngôn phát triển mới, khi đặt văn hóa vào vị trí nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh, động lực phát triển, sức mạnh mềm của quốc gia; đồng thời nhấn mạnh yêu cầu xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh, phát triển con người Việt Nam toàn diện, bảo vệ bản sắc trong hội nhập, thúc đẩy công nghiệp văn hóa, chuyển đổi số văn hóa và đưa văn hóa thấm sâu vào mọi lĩnh vực của đời sống.

Nhưng giá trị lớn nhất của Nghị quyết 80 sẽ không chỉ nằm ở tầm nhìn của nó, mà ở khả năng đi vào cuộc sống. Và chính ở đây, Chính phủ đã đề xuất cơ chế, chính sách nhằm thể chế hóa Nghị quyết 80 bằng một nghị quyết của Quốc hội trở nên đặc biệt đáng chú ý. Điều đó cho thấy câu chuyện phát triển văn hóa đang được đẩy lên một tầng nấc mới. Không dừng ở các chương trình hành động của Chính phủ hay các kế hoạch triển khai của bộ, ngành, địa phương, văn hóa có cơ hội bước vào nghị trường như một đối tượng của cam kết thể chế ở tầm Quốc hội. Văn hóa muốn trở thành nguồn lực thì không thể chỉ được động viên bằng ngôn ngữ tinh thần. Nó cần những bảo đảm cụ thể. Cần cơ chế ngân sách đủ tầm để đầu tư cho văn hóa như đầu tư cho tương lai đất nước. Cần chính sách đất đai và hạ tầng cho bảo tàng, thư viện, nhà hát, trung tâm sáng tạo, không gian công cộng và các thiết chế văn hóa cộng đồng. Cần cơ chế ưu đãi để huy động nguồn lực xã hội, phát triển công nghiệp văn hóa, nội dung số, điện ảnh, nghệ thuật biểu diễn, thiết kế, quảng cáo, thời trang, mỹ thuật ứng dụng. Cần chế độ phù hợp cho đội ngũ làm văn hóa, nhất là ở cơ sở, nơi đang trực tiếp giữ gìn nền nếp văn hóa xã hội trong từng làng, từng phố, từng cộng đồng. Và cũng cần một hệ thống chỉ tiêu, chỉ số, cơ chế giám sát để văn hóa không còn bị xem là lĩnh vực "khó lượng hóa" nên dễ bị xếp sau trong ưu tiên chính sách.

Một nghị quyết của Quốc hội về triển khai Nghị quyết 80 sẽ là một tín hiệu rất đẹp cho đời sống văn hóa nước nhà. Bởi khi ấy, văn hóa sẽ không còn chỉ được đặt ở bình diện nhận thức, mà bắt đầu có cơ sở để đi vào phân bổ nguồn lực, đi vào cơ chế tổ chức thực hiện, đi vào trách nhiệm của từng bộ, ngành, địa phương. Và sâu xa hơn, đó sẽ là một lời khẳng định rằng trong kỷ nguyên phát triển mới, văn hóa sẽ ở trung tâm của chiến lược quốc gia, ngay từ đầu, ở tầng sâu nhất.

Nhìn rộng ra, đây cũng là điều rất phù hợp với tinh thần của Đại hội XIV. Một đất nước muốn phát triển nhanh nhưng bền vững thì không thể chỉ mạnh về kinh tế mà yếu về nền tảng tinh thần. Một quốc gia muốn hội nhập sâu rộng mà vẫn giữ được bản lĩnh thì phải có sức đề kháng văn hóa mạnh. Một xã hội muốn hiện đại mà không đánh mất mình thì phải biết nuôi dưỡng con người, gìn giữ ký ức, tôn vinh sáng tạo và bảo vệ cái đẹp. Chính vì vậy, chấn hưng văn hóa không phải là chuyện của riêng ngành văn hóa. Đó là một phần của bài toán phát triển quốc gia. Và kỳ họp đầu tiên của Quốc hội khóa XVI, nếu góp phần mở ra cơ chế để bài toán ấy được giải bằng thể chế, sẽ mang một ý nghĩa vượt xa khuôn khổ của một kỳ họp đầu nhiệm kỳ. ■

Sáng nay khai mạc kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI

● TÙNG QUANG

Sáng nay 6.4, kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI khai mạc trọng thể tại Nhà Quốc hội, Thủ đô Hà Nội.

Trước đó, hôm qua 5.4, Quốc hội khóa XVI đã họp phiên trù bị kỳ họp thứ nhất. Theo đó, buổi sáng, các Đoàn đại biểu Quốc hội họp để bầu Trưởng Đoàn, Phó trưởng Đoàn. Chiều cùng ngày, Quốc hội họp tại phòng họp Diên Hồng nghe Chủ tịch Quốc hội khóa XV Trần Thanh Mẫn phát biểu; nghe Tổng Thư ký, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Lê Quang Mạnh trình bày báo cáo tiếp thu, giải trình, chỉnh lý dự kiến chương trình kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI. Sau đó, Quốc hội thảo luận và biểu quyết thông qua chương trình kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI.

Trước giờ khai mạc kỳ họp sáng nay 6.4, theo chương trình, lãnh đạo Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các đại biểu Quốc hội đặt vòng hoa và vào Lăng viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh. Đại diện các Đoàn đại biểu Quốc hội đặt vòng hoa tại Đài tưởng niệm các Anh hùng liệt sĩ. Vào 8h sáng cùng ngày, Quốc hội họp Phiên khai mạc kỳ họp thứ nhất tại Hội trường Diên Hồng. Phiên khai mạc được truyền hình, phát thanh trực tiếp trên Đài Truyền hình Việt Nam (VTV1), Đài Tiếng nói Việt Nam (VOV1).

Tại kỳ họp này, Quốc hội sẽ xem xét, quyết định công tác tổ chức bộ máy, nhân sự; 8 dự án luật, 1 nghị quyết quy phạm pháp luật; 5 nhóm nội dung về kinh tế - xã hội, tài chính, ngân sách, giám sát và các vấn đề quan trọng khác. Đồng thời, có 9 nhóm nội dung các cơ quan gửi báo cáo để đại biểu Quốc hội nghiên cứu. Đặc biệt, công tác tổ chức bộ máy, nhân sự là nội dung trọng tâm của kỳ họp thứ nhất. Quốc hội sẽ dành khoảng 2,5 ngày làm việc để xem xét, quyết định về công tác tổ chức bộ máy, nhân sự. Theo đó, Quốc hội sẽ xem xét, quyết định số thành viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội; bầu Chủ tịch Quốc hội, Phó Chủ tịch Quốc hội, Ủy viên Ủy ban Thường vụ Quốc hội; bầu Chủ tịch Hội đồng Dân tộc, Chủ nhiệm Ủy ban của Quốc hội, Tổng kiểm toán nhà nước, Tổng thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội.

Quốc hội tiến hành bầu Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ, Phó Chủ tịch nước, Chánh án TANDTC, Viện trưởng VKSNDTC. Đồng thời, Quốc hội sẽ quyết định cơ cấu số lượng thành viên Chính phủ; phê chuẩn đề nghị bổ nhiệm Thẩm phán TANDTC; phê chuẩn việc bổ nhiệm Phó Thủ tướng Chính phủ, Bộ trưởng và các thành viên khác của Chính phủ; phê chuẩn danh sách Phó Chủ tịch và các Ủy viên Hội đồng Quốc phòng và An ninh. Theo quy định của Hiến pháp năm 2013, ngay sau khi được Quốc hội bầu, Chủ tịch Quốc hội, Chủ tịch nước, Thủ tướng Chính phủ, Chánh án TANDTC sẽ làm Lễ Tuyên thệ trước Quốc hội.

Liên quan đến nội dung đặc biệt quan trọng này, trao đổi với phóng viên tại Họp báo về dự kiến chương trình kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI vào chiều 3.4, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Công tác đại biểu Tạ Thị Yên cho biết, công tác nhân sự chuẩn bị cho kỳ họp đã được tiến hành một cách chặt chẽ, bài bản, đúng quy trình và đặt dưới sự lãnh đạo thống nhất của Đảng. Trên cơ sở các quy định của Hiến pháp và pháp luật, Bộ Chính trị đã xây dựng phương án tổng thể về tổ chức bộ máy và giới thiệu nhân sự đảm nhiệm các chức danh lãnh đạo chủ chốt của Nhà nước rồi báo cáo BCH Trung ương xem xét, cho ý kiến. Sau đó, các nội dung này đã được hoàn thiện để trình Quốc hội quyết định theo đúng thẩm quyền, bảo đảm nguyên tắc Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý và nhân dân làm chủ.

> *"Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI được tổ chức theo hình thức họp tập trung tại Nhà Quốc hội. Dự kiến tổng thời gian làm việc của kỳ họp là khoảng 11 ngày, chia thành 2 đợt (Đợt 1: từ ngày 6 - 12.4; Đợt 2: từ ngày 20 - 23.4 và dự phòng ngày 24 và 25.4)."*

Phó Chủ nhiệm Ủy ban Công tác đại biểu nêu rõ, việc Quốc hội bầu và phê chuẩn các chức danh lãnh đạo Nhà nước tại kỳ họp sắp tới có ý nghĩa rất quan trọng. Thứ nhất, đây là bước kiện toàn bộ máy lãnh đạo cấp cao của Nhà nước, bảo đảm sự ổn định, liên tục và thông suốt trong hoạt động của hệ thống chính trị ngay sau bầu cử. Thứ hai, quá trình này thể hiện rõ vai trò của Quốc hội là cơ quan đại biểu cao nhất của nhân dân, cơ quan quyền lực nhà nước cao nhất trực tiếp quyết định các vấn đề quan trọng của đất nước, trong đó có các chức danh lãnh đạo chủ chốt.

Thứ ba, trong bối cảnh đất nước đang bước vào giai đoạn phát triển mới với yêu cầu rất cao về hoàn thiện thể chế và thúc đẩy tăng trưởng, việc lựa chọn, bầu và phê chuẩn đội ngũ lãnh đạo có đủ phẩm chất, năng lực, uy tín sẽ có ý nghĩa quyết định đối với việc tổ chức thực hiện các mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản trị quốc gia và đáp ứng kỳ vọng của nhân dân. "Đây là một trong những nội dung trọng tâm có ý nghĩa đặc biệt quan trọng của Kỳ họp thứ nhất nhằm hoàn thành đầy đủ bộ máy lãnh đạo Nhà nước, tiền đề quan trọng để mở ra một nhiệm kỳ mới với kỳ vọng mới về đổi mới, hành động và phát triển", Phó Chủ nhiệm Ủy ban Công tác đại biểu nhấn mạnh.

Về công tác lập pháp, tại kỳ họp này, Quốc hội sẽ tiến hành xem xét thông qua 8 dự án luật và 1 nghị quyết, bao gồm: Luật Quốc tịch (sửa đổi); Luật Thủ đô (sửa đổi); Luật Tiếp cận thông tin (sửa đổi); Luật Tín ngưỡng, tôn giáo (sửa đổi); Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của: Luật Công chứng; Luật Trợ giúp pháp lý; Luật Thi đua, khen thưởng; Luật Cơ quan đại diện nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam ở nước ngoài. Nghị quyết về cơ chế, chính sách đặc thù nâng cao hiệu quả phòng ngừa và giải quyết tranh chấp đầu tư quốc tế.

Tại kỳ họp, Quốc hội sẽ xem xét, quyết định 5 nhóm nội dung về KT - XH, tài chính, ngân sách, giám sát và các vấn đề quan trọng khác, như xem xét Báo cáo đánh giá bổ sung kết quả thực hiện Kế hoạch phát triển KT - XH năm 2025; tình hình triển khai Kế hoạch phát triển KT - XH những tháng đầu năm 2026; xem xét Báo cáo đánh giá bổ sung kết quả thực hiện ngân sách nhà nước năm 2025 và những tháng đầu năm 2026; phê chuẩn quyết toán ngân sách nhà nước năm 2024; xem xét, thông qua Nghị quyết về Chương trình giám sát của Quốc hội năm 2027; và một số nội dung quan trọng khác.

Quốc hội cũng sẽ xem xét, thông qua các nghị quyết về: Kế hoạch phát triển KT - XH 5 năm giai đoạn 2026 - 2030; Kế hoạch tài chính 5 năm quốc gia giai đoạn 2026 - 2030; kế hoạch vay, trả nợ công giai đoạn 2026 - 2030; Kế hoạch đầu tư công trung hạn giai đoạn 2026 - 2030, làm định hướng phát triển cho 5 năm tới.

Kỳ họp thứ nhất đặt nền tảng cho toàn bộ hoạt động của Quốc hội khóa XVI trong 5 năm tới tuy chỉ diễn ra trong 11 ngày nhưng với sự chuẩn bị kỹ lưỡng với nhiều nội dung quan trọng, cấp bách khác được đưa ra bàn thảo trên nghị trường sẽ kịp thời thể chế hóa các chủ trương lớn và tháo gỡ vướng mắc thực tiễn, góp phần vào việc thực hiện thắng lợi mục tiêu mà Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XIV đã đề ra. ■

Nếu không chủ động phòng bệnh, sẽ phải trả giá rất lớn

● QUỲNH HOA

Sáng 5.4, đông đảo nhân dân Thủ đô đã có mặt tại khu vực phố đi bộ Trần Nhân Tông (phường Hai Bà Trưng, Hà Nội), hào hứng tham gia lễ mít tinh Ngày Sức khoẻ toàn dân (7.4), lần đầu tiên được tổ chức. Đồng chí Trịnh Văn Quyết, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương tham dự lễ mít tinh.

Lãnh đạo Đảng, Nhà nước, các Ban, bộ, ngành và đông đảo nhân dân tham gia Giải đi bộ hưởng ứng Ngày Sức khoẻ toàn dân Ảnh: T.HẰNG

Sau khi đi thử máu, huyết áp, tim phổi, đo loãng xương, đo cơ… bà Phùng Thị Hải (62 tuổi, ở phố Huế, Hà Nội) tiếp tục chờ đến lượt siêu âm tuyến giáp, ổ bụng, phụ khoa. Bà Hải cho biết, bà có bệnh nền là huyết áp, tim mạch, mỡ máu, hằng tháng vẫn đi khám định kỳ và lấy thuốc theo chỉ định của bác sĩ, nhưng hôm nay có thông tin khám chữa bệnh miễn phí toàn dân nên bà cũng đến tham gia chương trình.

"Khám miễn phí nhưng rất tốt, bác sĩ chẩn đoán tôi bị loãng xương và thiếu cơ toàn thân. Bác sĩ cũng tư vấn tôi dùng những thực phẩm dinh dưỡng để phòng bệnh. Năm ngoái, nhờ đi khám miễn phí mà tôi phát hiện bệnh tim mạch, từ đó tôi đã khám định kỳ theo BHYT", bà Hải chia sẻ. Cũng như bà Hải, hàng nghìn người dân đã có mặt tại sự kiện để tham gia các hoạt động của Ngày Sức khoẻ toàn dân như Giải đi bộ "Vì một Việt Nam khoẻ mạnh", khám chữa bệnh, tư vấn dinh dưỡng… của các y bác sĩ đến từ các bệnh viện như Bệnh viện Hữu nghị Việt Xô, Bệnh viện Hữu nghị Việt Đức, Bệnh viện 19.8… với các loại xe siêu âm di động, máy móc hiện đại.

Những năm qua, ngành y tế và toàn xã hội đã đạt được nhiều thành tựu quan trọng trong chăm sóc và nâng cao sức khỏe của nhân dân. Tuy nhiên, cơ cấu bệnh tật đang thay đổi nhanh chóng, các bệnh không lây nhiễm gia tăng, già hóa dân số diễn ra mạnh mẽ, nguy cơ dịch bệnh mới luôn tiềm ẩn. Cùng với đó, người dân còn chủ quan trong việc phòng bệnh, chỉ đến khi bệnh nặng mới đến bệnh viện để thăm khám, khiến việc điều trị khó khăn và chi phí bệnh tật tăng lên.

Nghị quyết 72-NQ/TW của Bộ Chính trị "Về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân" đã thống nhất chọn ngày 7.4 hằng năm là Ngày Sức khỏe toàn dân. Nghị quyết đặt ra yêu cầu đột phá về tầm nhìn chính sách: Dịch chuyển tư duy từ chữa bệnh tập trung sang phòng bệnh chủ động, chăm sóc sức khỏe toàn diện, từ sớm, từ xa. Đây vừa là một sự thay đổi lớn về phương pháp tiếp cận chuyên môn y tế, vừa là một cuộc cải cách sâu rộng, đặt người dân vào vị trí trung tâm, lấy việc bảo vệ sức khỏe từ khi chưa mắc bệnh làm mục tiêu cao nhất.

Đến dự và phát biểu tại buổi lễ, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Trịnh Văn Quyết nhấn mạnh, Bộ Chính trị quyết định lấy ngày mùng 7.4 hằng năm là Ngày Sức khỏe toàn dân và năm 2026 là năm đầu tiên triển khai với chủ đề: "Chủ động phòng bệnh - Vì một Việt Nam khỏe mạnh". Đây không chỉ là một hoạt động phát động mang tính phong trào, mà là một định hướng chiến lược chuyển mạnh từ tư duy chữa bệnh là chính sang phòng bệnh là trọng tâm, căn cơ, lâu dài; đặt sức khỏe nhân dân vào trung tâm của mọi chính sách phát triển của đất nước.

Ông Trịnh Văn Quyết đề nghị các cấp, các ngành và toàn thể nhân dân phải nâng cao nhận thức trong toàn xã hội: Chủ động phòng bệnh phải trở thành chiến lược lâu dài, là trách nhiệm của mỗi cá nhân, mỗi gia đình và của cả hệ thống chính trị. Bên cạnh đó, xây dựng và lan tỏa mạnh mẽ văn hóa sức khỏe trong toàn xã hội: Mỗi người dân cần chủ động rèn luyện thể lực, dinh dưỡng hợp lý, duy trì lối sống khoa học, kiểm soát các yếu tố nguy cơ, chủ động khám sức khỏe định kỳ. Đồng thời, tập trung phát triển y tế dự phòng và y tế cơ sở: Bảo đảm mọi người dân được tiếp cận dịch vụ chăm sóc sức khỏe ban đầu có chất lượng, kịp thời và thuận tiện. Đặc biệt, đẩy mạnh chuyển đổi số trong lĩnh vực y tế: Ứng dụng dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo trong dự báo, quản lý sức khỏe; triển khai hiệu quả hồ sơ sức khỏe điện tử, góp phần nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe của toàn dân.

Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương cũng đề nghị tổ chức Ngày Sức khỏe toàn dân hằng năm thiết thực, hiệu quả, gắn với các phong trào cụ thể, tạo chuyển biến rõ nét trong nhận thức và hành vi của toàn xã hội. "Nếu không chủ động phòng bệnh, chúng ta sẽ phải trả giá rất lớn về chi phí, chất lượng cuộc sống và sức cạnh tranh quốc gia. Vì vậy, chủ động phòng bệnh không chỉ là giải pháp y tế mà là trách nhiệm của toàn xã hội, là yêu cầu phát triển đất nước trong giai đoạn mới", ông Trịnh Văn Quyết khẳng định. ■

Đọc sách...

(Tiếp theo trang 1)

Chuyện này chẳng lạ và đã được cảnh báo từ lâu. Để có "thống kê" nho nhỏ cho riêng mình, mới đây người viết đã tiến hành khảo sát bỏ túi qua sáu gia đình có từ hai con nhỏ trở lên, đang là học sinh bậc tiểu học cho đến trung học cơ sở, trong đó hai gia đình ở miền Trung, ba ở Hà Nội, một ở Sài Gòn. Bố mẹ các cháu đều tốt nghiệp đại học, công ăn việc làm ổn định, đủ trang trải cuộc sống và học tập cho các cháu, gần như các cháu không thiếu thứ gì so với chúng bạn, ngoại trừ... sách. Vào góc học tập của các cháu ở những gia đình trên, ngoài trừ sách giáo khoa, sách tham khảo nâng cao, thì không có thêm bất kỳ cuốn sách nào nữa. Trong gia đình họ đủ thừa những trang thiết bị nghe nhìn, bàn ghế tủ giả sang trọng, nhưng không hề có giá sách.

Bố mẹ các cháu ấy rất hiếm khi đọc sách. Các cháu, ngoài giờ học ở trường và trong góc học tập, thì vật sở hữu "bất ly thân" là điện thoại hay chiếc iPad. Có dịp quan sát, các cháu ấy có thể sử dụng điện thoại liên tục vài giờ đồng hồ, từ ăn cơm cho đến... ăn chơi. Thắc mắc, "sao để các con sử dụng điện thoại nhiều thế, không sợ ảnh hưởng đến tâm lý, sức khoẻ hay sao", thì nhận được câu nói quen thuộc: "Nói mãi không chịu nghe. Giờ không có điện thoại là không chịu ăn cơm, không có điện thoại là quấy rầy người lớn, không thể làm việc được với chúng nó. Thôi kệ". Thực tế này có lẽ diễn ra khá phổ biến của những gia đình trẻ, gia đình hạt nhân.

Trong gia đình có con nhỏ đang học mầm non, tiểu học, cho đến trung học cơ sở, nếu bố mẹ, ông bà không đọc sách, hoặc ít có thời gian đọc sách thường xuyên, thì sẽ rất khó cho con bắt chước, học theo. Nói cách khác, nếu người lớn chỉ chú tâm vào công việc, làm ăn mà sao nhãng hay quên bặt đọc sách để làm gương, sẽ rất khó bảo ban các con năng chuyên đọc sách. Vì thế, con không đọc, đọc sách ít phần lớn lỗi ở người lớn, từ những bậc làm cha làm mẹ. Có một câu nói của một học giả, "muốn con thường xuyên đọc sách thì cha mẹ phải đọc sách nhiều hơn con". Nói thì vậy nhưng cũng khó lắm thay khi cuộc sống với biết bao áp lực chực đè, lo cho chúng ăn học đến nơi đến chốn đã phải "oằn lưng, bạc tóc". Lý lẽ của sự phân biện của người lớn như thế, chẳng khác nào đẩy con cháu đến chỗ lười đọc sách.

Chúng ta đã có nhiều chương trình, phong trào nhằm nâng cao thói quen đọc sách đối với mọi tầng lớp, trong đó có giới trẻ, nhưng sự chuyển biến vẫn chưa thật sự chất lượng, bền vững. Vì thế, mới đây, Chỉ thị 04 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động xuất bản trong tình hình mới" đã đặt ra một trong những giải pháp có thể nói mang tính "cứu cánh" cho vấn đề này. Đó là "Yêu cầu triển khai tiết đọc sách thành môn tự chọn trong hệ thống trường từ tiểu học đến THCS để hình thành thói quen đọc sách, phát triển tư duy, xây dựng xã hội học tập và học tập suốt đời...".

Như vậy, nếu các trường trong cả nước thực hiện chủ trương này một cách thường xuyên, liên tục, chú trọng chất lượng với nhiều hình thức tổ chức dạy đa dạng, phong phú, cuốn hút, "học mà chơi, chơi mà học", để các em nhỏ đến các bạn thanh thiếu niên thật sự xem sách là "vật bất ly thân", "gối đầu giường", thì việc đọc sách ở giới trẻ sẽ ngày một ít báo động hơn. ■

TP.HCM THAM VẤN VỀ DỰ THẢO LUẬT ĐÔ THỊ ĐẶC BIỆT:

Không phân quyền thực chất, sẽ không có đột phá

● THÙY TRANG

UBND TP.HCM phối hợp với ĐH Quốc gia TP.HCM vừa tổ chức hội thảo tham vấn chuyên gia "Về dự thảo Luật Đô thị đặc biệt: Chính sách đột phá và không gian phát triển cho TP.HCM trong kỷ nguyên mới".

Hội thảo diễn ra trong bối cảnh thành phố đang đồng thời triển khai nhiều nhiệm vụ chiến lược, hướng tới xây dựng một khung khổ thể chế đủ tầm để dẫn dắt quá trình phát triển của một siêu đô thị.

Từ cơ chế đặc thù đến thể chế vượt trội

Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Mạnh Cường cho biết, việc xây dựng dự thảo Luật Đô thị đặc biệt diễn ra trong một thời điểm có ý nghĩa quan trọng, khi Bộ Chính trị cho phép TP.HCM tổng kết toàn diện Nghị quyết 31 về phương hướng, nhiệm vụ phát triển thành phố đến năm 2030, tầm nhìn 2045, đồng thời để TP.HCM được xây dựng dự thảo nghị quyết mới thay thế.

Theo ông Cường, đây là cơ sở quan trọng để thành phố đề xuất xây dựng một công cụ pháp lý có hiệu lực cao hơn, đó là Luật Đô thị đặc biệt, với kỳ vọng TP.HCM tiếp tục được trao quyền và phân quyền mạnh mẽ, thúc đẩy cho sự phát triển tăng trưởng hai con số cũng như sự phát triển nhanh và bền vững của thành phố, đóng góp cho sự phát triển chung của đất nước. Phó Chủ tịch UBND TP.HCM cũng chỉ ra thực tế, dù giữ vai trò đầu tàu kinh tế của cả nước, thành phố vẫn đang đối diện nhiều điểm nghẽn về thể chế. Quy mô kinh tế ngày càng lớn, mức độ liên kết vùng và quốc tế ngày càng sâu, nhưng các khung pháp lý hiện hành vẫn chủ yếu dựa trên mô hình quản lý hành chính tập trung, chưa phản ánh đầy đủ đặc thù của một siêu đô thị, đặc biệt là khi sáp nhập TP.HCM, Bình Dương và Bà Rịa - Vũng Tàu.

Trong bối cảnh đó, Luật Đô thị đặc biệt được kỳ vọng tạo bước chuyển căn bản, từ cơ chế đặc thù sang thể chế vượt trội; từ cơ chế đề xuất, kiến nghị sang trao quyền đi đôi với trách nhiệm; từ quản lý hành chính sang quản trị đô thị hiện đại, thông minh. Từ thực tiễn quản lý, lãnh đạo TP.HCM đề xuất ba nguyên tắc trong xây dựng Luật Đô thị đặc biệt. Thứ nhất, trao quyền tự chủ thực chất và toàn diện cho chính quyền thành phố, với phương châm "địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm". Thứ hai, luật hóa những vấn đề thực tiễn đang đặt ra nhưng chưa có hành lang pháp lý, đặc biệt là các lĩnh vực như quản lý không gian ngầm, tài sản công, phát triển đường sắt đô thị, thu hút nguồn lực, thu hút nhân tài… Thứ ba, tiếp tục phát huy các cơ chế và điều kiện đặc thù của thành phố để tạo lợi thế phát triển mạnh mẽ.

"Thành phố mong muốn các ý kiến không chỉ hoàn thiện cơ chế hiện có, mà cần đề xuất những cách tiếp cận mới, đột phá, tạo bước ngoặt về thể chế trong phát triển đô thị thành phố", ông Nguyễn Mạnh Cường nhấn mạnh và cho biết sẽ nỗ lực để hoàn thành dự thảo, báo cáo trình Bộ Chính trị trong tháng 4.2026.

Định vị lại trong cấu trúc phát triển

Một trong những nội dung nhận được nhiều quan tâm tại buổi tham vấn là việc định vị lại vai trò TP.HCM trong bối cảnh mới. PGS.TS Đỗ Phú Trần Tình, Viện trưởng Viện Phát triển chính sách (ĐH Quốc gia TP.HCM) cho rằng, trong bối cảnh cạnh tranh ngày càng gay gắt giữa các vùng trong nước và quốc tế, TP.HCM cần nhìn nhận lại vị thế của mình. "Việc định vị là rất quan trọng, bởi khi định vị rõ, chúng ta sẽ xác định được vị trí, vai trò và bản sắc của TP.HCM. Trên cơ sở đó mới có thể xây dựng nền tảng chiến lược, lựa chọn đúng con đường để đi đến tầm nhìn và mục tiêu", ông nhấn mạnh.

> *"Luật cần bao trùm một hệ sinh thái chính sách toàn diện, trong đó xác định rõ mục tiêu phát triển của TP.HCM như một trung tâm tài chính, đổi mới sáng tạo và kết nối quốc tế có sức cạnh tranh khu vực. Đặc biệt, phân cấp, phân quyền được xem là "trái tim" của thiết kế thể chế. Nếu không có phân quyền thực chất, sẽ không thể tạo ra đột phá."*
>
> **(PGS.TS TÔ VĂN HÒA, Hiệu trưởng Trường ĐH Luật Hà Nội)**

PGS Trần Tình chỉ ra, trong những năm gần đây, tốc độ phát triển của một số địa phương phía Bắc có dấu hiệu vượt lên, trong khi các cơ chế đặc thù hiện hành của TP.HCM đã bộc lộ hạn chế khi không còn phù hợp với quy mô và cấu trúc của một siêu đô thị sau sáp nhập. Từ đó, ông đề xuất bảy định vị chiến lược cho TP.HCM: Từ vai trò "đầu tàu" sang trung tâm điều phối nguồn lực quốc gia; trở thành hạt nhân của kinh tế tri thức; đầu mối hội nhập quốc tế; trung tâm phát triển kinh tế tư nhân; đô thị có khả năng chống chịu cao; lấy chất lượng sống làm trung tâm; và đặc biệt là phải có thể chế vượt trội để hiện thực hóa các mục tiêu này.

> *"Thành phố cần một thể chế ổn định lâu dài, đủ sức giải quyết các điểm nghẽn hiện hữu trước khi nghĩ đến những bước phát triển mới.*
>
> **(PGS.TS TRẦN HOÀNG NGÂN, Chủ tịch Hội đồng tư vấn đột phá phát triển)**

Ở góc độ pháp lý, PGS.TS Tô Văn Hòa, Hiệu trưởng Trường ĐH Luật Hà Nội cho rằng, Luật Đô thị đặc biệt phải được thiết kế riêng cho TP.HCM, không chỉ phục vụ riêng thành phố mà còn cho cả vùng và quốc gia. Theo ông, luật cần bao trùm một hệ sinh thái chính sách toàn diện, trong đó xác định rõ mục tiêu phát triển của TP.HCM như một trung tâm tài chính, đổi mới sáng tạo và kết nối quốc tế có sức cạnh tranh khu vực. Đặc biệt, phân cấp, phân quyền được xem là "trái tim" của thiết kế thể chế. Nếu không có phân quyền thực chất, sẽ không thể tạo ra đột phá. Cùng với đó là yêu cầu xây dựng mô hình chính quyền đô thị linh hoạt, phù hợp với cấu trúc không gian đặc thù của siêu đô thị.

Cần một thể chế ổn định, lâu dài

PGS.TS Trần Hoàng Ngân, Chủ tịch Hội đồng tư vấn đột phá phát triển (Trường ĐH Sài Gòn) phân tích, thời gian qua, Bộ Chính trị đã ban hành rất nhiều Nghị quyết cho thành phố. Tuy nhiên, khi tổng kết các nghị quyết, Trung ương luôn nhận xét: Thành phố đã nỗ lực phát huy tiềm năng, giữ vững vai trò đầu tàu, nhưng vẫn chưa phát huy được hết tiềm năng và lợi thế của mình.

Theo ông Ngân, một trong những lý do dẫn đến Trung ương nhận xét như vậy là do thể chế, vì vậy thành phố cần có một thể chế tương thích. Ông nhận định, dù thành phố có nhiều nghị quyết nhưng mang tính ngắn hạn, cần một thể chế ổn định lâu dài và đó là lý do cần thiết phải có một luật riêng, đặc thù cho thành phố. "Thành phố cần một thể chế ổn định lâu dài, đủ sức giải quyết các điểm nghẽn hiện hữu trước khi nghĩ đến những bước phát triển mới", ông Ngân nhấn mạnh, đồng thời đề xuất, Luật Đô thị đặc biệt cần tập trung xử lý các tồn tại về hạ tầng, đất đai, phân bổ nguồn lực, đồng thời khai thác các động lực tăng trưởng như kinh tế biển, logistics, trung tâm tài chính quốc tế, công nghiệp văn hóa…

Từ góc nhìn quốc tế, GS.TS Vũ Minh Khương (Singapore) cho rằng, việc xây dựng Luật Đô thị đặc biệt là cơ hội mang tính lịch sử, không chỉ với TP.HCM mà với cả Việt Nam. Ông đề xuất cách tiếp cận "mô hình năm cánh sao" (5 kênh kiến tạo phát triển) gồm: Định vị rõ ràng; tăng cường liên kết vùng; khai thác giá trị gia tăng từ đất đai; nâng cấp liên tục năng lực phát triển; và thúc đẩy mạnh mẽ đổi mới sáng tạo, đặc biệt là trí tuệ nhân tạo. Theo GS Khương, luật cần thiết kế theo hướng trao quyền mạnh mẽ hơn cho TP.HCM, trong đó cho phép thành phố chủ động ban hành các chính sách đột phá trên cơ sở học hỏi kinh nghiệm quốc tế. Đồng thời, cần có cơ chế thử nghiệm (sandbox) để triển khai trước các mô hình mới trong thực tiễn.

Một điểm đáng chú ý khác là đề xuất cơ chế miễn trừ trách nhiệm đối với cán bộ thực thi, nhằm bảo vệ những người dám nghĩ, dám làm trong trường hợp đã tuân thủ đúng quy trình thử nghiệm nhưng phát sinh rủi ro. Bên cạnh đó, thành phố cũng cần được trao quyền quyết định nhanh đối với các dự án chiến lược, đặc biệt là các dự án hạ tầng quy mô lớn như đường sắt đô thị, qua đó rút ngắn thời gian triển khai và nâng cao hiệu quả đầu tư. ■

TP.HCM cần được định vị rõ vị trí, vai trò, bản sắc để phát huy vị thế trong kỷ nguyên mới

Lễ hội Du lịch biển Nha Trang - Khánh Hòa 2026

Tỉnh Khánh Hòa đang tích cực chuẩn bị tổ chức Lễ hội Du lịch biển Nha Trang - Khánh Hòa 2026 với chủ đề "Khát vọng từ biển". Sự kiện có quy mô cấp khu vực, dự kiến diễn ra từ ngày 24 - 26.7, thu hút sự tham gia của nhiều quốc gia như: Nga, Hàn Quốc, Trung Quốc, Ấn Độ, Nhật Bản và kỳ vọng đón khoảng 600.000 - 800.000 lượt khách trong nước và quốc tế.

Tâm điểm của lễ hội là đêm khai mạc kết hợp tôn vinh doanh nghiệp với chương trình nghệ thuật ứng dụng công nghệ thực tế ảo và trình diễn pháo hoa tầm cao rực rỡ. Không khí lễ hội sẽ thêm phần sôi động với chương trình Carnival "Hoa biển Nha Trang" quy tụ 2.000 người diễu hành cùng dàn xe hoa, xích lô, xe điện và sự góp mặt của các hoa hậu, người mẫu trên tuyến đường Trần Phú.

Song song với các hoạt động giải trí, lễ hội còn đan xen nhiều sự kiện văn hóa, thể thao và chuyên môn đặc sắc như: Hội thảo quốc tế về du lịch tàu biển, giải đua thuyền buồm, giải chạy VnExpress Marathon và giải Golf Anara Championship.

Thông qua chuỗi sự kiện đa dạng này, Lễ hội Du lịch biển Nha Trang - Khánh Hòa 2026 không chỉ là cơ hội để quảng bá hình ảnh quê hương mà còn đóng vai trò là nhịp cầu quan trọng trong việc liên kết, phát triển du lịch giữa Khánh Hòa với các tỉnh thành trong nước và đối tác quốc tế.

XUÂN HƯỚNG

Mở cửa miễn phí chương trình "Hoàng cung huyền ảo"

Trong các buổi tối từ 25 - 28.4, Trung tâm Bảo tồn Di tích Cố đô Huế sẽ mở cửa miễn phí khu di sản Đại Nội Huế đón du khách tham quan và trải nghiệm các hoạt động văn hóa trong chương trình "Hoàng cung huyền ảo".

Chương trình "Hoàng cung huyền ảo" được dàn dựng công phu, tái hiện sinh động không gian Hoàng cung về đêm thông qua chuỗi hoạt động nghệ thuật và trải nghiệm đặc sắc như: Lễ đổi gác tại Ngọ Môn kết hợp hiệu ứng khai hỏa thần công; không gian ánh sáng huyền ảo và trình diễn 3D mapping dọc cầu Trung Đạo; biểu diễn múa đèn lồng của các cung nữ. Điểm nhấn là các chương trình ở điện Thái Hòa, với Lễ thiết triều của triều Nguyễn xưa ở sân đại triều; Lễ xuất quân và thao diễn kinh binh ở khu vực phía Đông điện Thái Hòa và không gian phiên chợ Hoàng cung ở phía Tây điện...

Cùng với các nghi lễ cung đình, chương trình "Hoàng cung huyền ảo" tổ chức nhiều không gian trải nghiệm đa dạng như: Các trò chơi cung đình; trình diễn Áo dài Huế kết hợp Hanbok; hoạt động tương tác hiện đại như trải nghiệm thực tế ảo VR "Đi tìm Hoàng cung đã mất", không gian "Đế đô Khảo cổ ký". Trong dịp này, Triển lãm phong lan, cây cảnh ba miền quy tụ hàng nghìn tác phẩm đặc sắc được trưng bày tại không gian di tích Phủ Nội Vụ, vườn Thiệu Phương và vườn Cơ Hạ cũng mở cửa buổi tối đón khách đến tham quan.

S.THÙY

Khi thể thao là "đòn bẩy" nâng tầm điểm đến

ĐÌNH KIÊN

Trong dòng chuyển động mạnh mẽ của du lịch toàn cầu, nơi trải nghiệm ngày càng trở thành "đơn vị đo giá trị" của điểm đến, thể thao đang nổi lên như một trục phát triển giàu năng lượng. Việt Nam bước vào xu thế ấy với nhiều lợi thế và giữa những địa phương đang tìm cách định hình sản phẩm, Quảng Ninh là một điểm sáng đặc biệt, nơi thể thao hiện diện như một hoạt động bổ trợ và trở thành cấu phần quan trọng của kinh tế du lịch, một hướng đi có tầm nhìn và khả năng lan tỏa.

Thể thao trở thành "động cơ tăng trưởng" của du lịch

Từ trên cao nhìn xuống, Quảng Ninh giống như một bức tranh địa hình đa lớp, nơi biển đảo, núi rừng, trung du và đô thị giao thoa trong một cấu trúc hiếm có. Chính cấu trúc ấy đã mở ra một không gian trải nghiệm đa chiều, cho phép mỗi dạng địa hình trở thành một "sân khấu" tự nhiên của thể thao. Vịnh Hạ Long với làn nước xanh thẳm, những dãy núi đá vôi kỳ vĩ, tạo nên phông nền lý tưởng cho các môn thể thao biển như chèo kayak, lướt ván, đua thuyền buồm. Những cung đường ven biển trải dài hàng trăm km trở thành "đường chạy" cho marathon, triathlon, đua xe đạp đường trường. Trong khi đó, Bình Liêu, Yên Tử hay Ba Chẽ lại mở ra những hành trình trekking, trail running mang đậm sắc thái khám phá và chiều sâu văn hóa.

Chính sự đa dạng ấy đã giúp Quảng Ninh nhanh chóng định hình một hệ sinh thái du lịch thể thao có cấu trúc rõ ràng, nơi mỗi sản phẩm đều gắn với một không gian đặc thù, tạo nên trải nghiệm khác biệt và giàu cảm xúc. Đây là nền tảng quan trọng để du lịch thể thao phát triển theo chiều sâu, tránh sự trùng lặp, đồng thời mở ra khả năng khai thác quanh năm, không phụ thuộc vào mùa vụ.

Tuy nhiên, tài nguyên tự nhiên chỉ là điểm khởi đầu. Điều làm nên sự khác biệt của Quảng Ninh nằm ở cách địa phương này "đánh thức" tài nguyên bằng một hệ thống hạ tầng và tư duy phát triển đồng bộ. Tuyến cao tốc xuyên tỉnh, sân bay quốc tế Vân Đồn, hệ thống cảng tàu khách hiện đại cùng chuỗi cơ sở lưu trú cao cấp đã tạo nên một mạng lưới kết nối liền mạch.

Những năm gần đây, Quảng Ninh liên tục được lựa chọn là nơi tổ chức các sự kiện thể thao quy mô lớn, từ khu vực đến quốc gia và quốc tế. Việc đăng cai các môn thi đấu tại SEA Games 31, tổ chức Đại hội Thể thao toàn quốc, hay trở thành điểm dừng chân của giải đua thuyền buồm vòng quanh thế giới Clipper Race đã góp phần khẳng định vị thế của địa phương trên bản đồ thể thao.

Tạo ra giá trị bền vững

Ông Nguyễn Việt Dũng, Giám đốc Sở VHTTDL Quảng Ninh từng chia sẻ rằng: "Mỗi sự kiện thể thao không chỉ là một hoạt động thi đấu, mà còn là cơ hội để quảng bá hình ảnh, khẳng định năng lực tổ chức và tạo ra giá trị kinh tế bền vững cho địa phương". Cách nhìn này cho thấy sự chuyển dịch rõ nét trong tư duy quản lý, khi thể thao được đặt trong mối quan hệ trực tiếp với kinh tế du lịch, thay vì chỉ giới hạn trong phạm vi phong trào hay thành tích.

Thực tế đã chứng minh hiệu quả của hướng đi này. Hàng chục nghìn người tham gia các hoạt động thể thao cộng đồng hằng năm, từ các giải marathon, đạp xe đến các sự kiện yoga, thể thao biển. Nguồn lực xã hội hóa cho thể thao tại Quảng Ninh đạt mức hàng chục tỉ đồng mỗi năm, cho thấy sức hút và khả năng huy động nguồn lực từ khu vực tư nhân. Đây chính là dấu hiệu của một nền "kinh tế thể thao" đang hình thành, nơi thể thao trở thành một ngành dịch vụ có khả năng tạo doanh thu, tạo việc làm và đóng góp vào tăng trưởng địa phương.

Song song với phát triển du lịch thể thao, Quảng Ninh cũng xây dựng một nền tảng thể thao vững chắc từ phong trào đến thành tích cao. Đây là "mạch ngầm" quan trọng, giúp nuôi dưỡng nguồn nhân lực và tạo ra một xã hội sẵn sàng tiếp nhận các sản phẩm du lịch thể thao. Chính sự kết hợp giữa phong trào, thành tích và hạ tầng đã tạo nên một nền thể thao "có chiều sâu", đủ sức nâng đỡ du lịch thể thao phát triển bền vững.

Trong bối cảnh ngành Du lịch đang tìm kiếm những động lực tăng trưởng mới, du lịch thể thao nổi lên như một lựa chọn giàu tiềm năng. Những hành trình gắn với vận động, trải nghiệm và khám phá có khả năng thu hút nhóm khách trẻ, nhóm khách có mức chi tiêu cao, đồng thời kéo dài thời gian lưu trú và gia tăng giá trị cho mỗi chuyến đi. Quảng Ninh, với những gì đã và đang làm, cho thấy một mô hình có thể nhân rộng, nếu được đặt trong một chiến lược phát triển đồng bộ ở tầm quốc gia.

Ở một tầng sâu hơn, du lịch thể thao còn góp phần định hình lại cách con người tiếp cận điểm đến. Du khách không còn dừng lại ở việc "đi và nhìn", mà chuyển sang "đi và sống", "đi và trải nghiệm". Những bước chân trên đường chạy ven biển, những nhịp chèo giữa làn nước vịnh, hay những cung trekking xuyên rừng, đều trở thành những ký ức cá nhân, gắn kết con người với không gian và văn hóa địa phương.

Và trong câu chuyện đó, thể thao không chỉ là những cuộc đua. Đó là nhịp đập của một điểm đến đang chuyển mình. Là năng lượng của một nền kinh tế du lịch đang tìm thấy hướng đi mới. Và là lời khẳng định rằng, khi con người bước vào hành trình bằng tất cả giác quan, điểm đến sẽ ở lại lâu hơn trong ký ức và trong cả tương lai phát triển. ■

Kinh tế thể thao đang hình thành ở Quảng Ninh

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Phát huy tinh thần "Tự hào là người Việt Nam"

● **HỒNG NHUNG**

Nghị quyết số 80-NQ/TW nhấn mạnh vai trò quan trọng của cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài trong việc lan tỏa giá trị văn hóa dân tộc. Trong đó đề cao việc quảng bá nền văn hóa tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc ra thế giới; triển khai và lan tỏa cuộc vận động "Tự hào là người Việt Nam"; đồng thời mở rộng giảng dạy và gìn giữ tiếng Việt trong cộng đồng kiều bào.

Đưa văn hóa Việt Nam ra thế giới

Với vai trò là Phó Chủ tịch Liên hiệp Hội người Việt Nam tại Nhật Bản, Chủ tịch Hiệp hội người Việt Nam vùng Kansai, bà Lê Thị Thương là người luôn tiên phong trong công tác dạy học tiếng Việt và tổ chức các hoạt động văn hoá xã hội gắn kết cộng đồng và lan toả hình ảnh văn hoá Việt Nam ra nước ngoài.

Trao đổi với *Văn Hóa* về ý nghĩa của Nghị quyết đối với việc đưa văn hóa Việt Nam ra thế giới, bà Lê Thị Thương cho rằng Nghị quyết số 80-NQ/TW có ý nghĩa rất quan trọng, khẳng định vai trò của văn hóa như một nền tảng tinh thần xã hội, đồng thời là nguồn lực nội sinh và sức mạnh mềm của quốc gia trong quá trình hội nhập quốc tế.

Theo bà Lê Thị Thương, Nghị quyết không chỉ dừng lại ở việc bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa trong nước, mà còn nhấn mạnh yêu cầu chủ động đưa văn hóa Việt Nam ra thế giới, gắn văn hóa với đối ngoại, với hội nhập quốc tế và với hình ảnh quốc gia. Điều này tạo cơ sở chính sách rõ ràng để các hoạt động quảng bá văn hóa Việt Nam ở nước ngoài được triển khai bài bản, có định hướng và có chiều sâu hơn.

"Đối với những người làm công tác cộng đồng ở nước ngoài như chúng tôi, Nghị quyết số 80 là nguồn động viên rất lớn, giúp các hoạt động văn hóa không chỉ mang tính tự phát, mà trở thành một phần trong chiến lược chung, góp phần giới thiệu một Việt Nam giàu bản sắc, cởi mở, hòa bình và hội nhập với bạn bè quốc tế", bà Lê Thị Thương nhấn mạnh.

Với vai trò là Sứ giả tiếng Việt và người tiên phong duy trì việc dạy học tiếng Việt ở Nhật Bản trong thời gian dài, bà Lê Thị Thương nhận định Nghị quyết tiếp tục đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy lan tỏa tiếng Việt ra thế giới nói chung và Nhật Bản nói riêng. Nghị quyết đã đặt tiếng Việt ở vị trí trung tâm trong chiến lược phát triển văn hóa và con người Việt Nam, đặc biệt đối với cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài. Việc gìn giữ và lan tỏa tiếng Việt không chỉ là vấn đề ngôn ngữ, mà còn là gìn giữ bản sắc, cội nguồn và sự gắn kết của các thế hệ người Việt xa Tổ quốc.

Đối với cộng đồng người Việt Nam tại Nhật Bản, nơi có đông đảo lao động, du học sinh và các gia đình trẻ sinh sống lâu dài, tinh thần của Nghị quyết tạo thêm cơ sở để kiều bào kiên trì duy trì các lớp học tiếng Việt, xây dựng môi trường sử dụng tiếng Việt trong gia đình và cộng đồng, đồng thời khuyến khích thế hệ trẻ tự hào và chủ động học tiếng mẹ đẻ.

Bà Lê Thị Thương, Phó Chủ tịch Liên hiệp Hội người Việt Nam tại Nhật Bản, Chủ tịch Hiệp hội người Việt Nam vùng Kansai (Nhật Bản)

> *"Đối với những người làm công tác cộng đồng ở nước ngoài như chúng tôi, Nghị quyết số 80 là nguồn động viên rất lớn, giúp các hoạt động văn hóa không chỉ mang tính tự phát, mà trở thành một phần trong chiến lược chung, góp phần giới thiệu một Việt Nam giàu bản sắc, cởi mở, hòa bình và hội nhập với bạn bè quốc tế."*
>
> **(Bà LÊ THỊ THƯƠNG, Phó Chủ tịch Liên hiệp Hội người Việt Nam tại Nhật Bản, Chủ tịch Hiệp hội người Việt Nam vùng Kansai, Nhật Bản)**

Tạo động lực cống hiến và lan tỏa tiếng Việt

Theo bà Lê Thị Thương, cộng đồng người Việt Nam tại Nhật Bản thời gian qua đã từng bước triển khai nhiều mô hình cụ thể nhằm xây dựng môi trường sử dụng tiếng Việt phong phú và thực chất. Trọng tâm là mở và duy trì các lớp tiếng Việt cho con em người Việt, trong đó việc giảng dạy không chỉ chú trọng ngôn ngữ, mà còn lồng ghép lịch sử, văn hóa, truyền thống, giúp các em học tiếng Việt gắn với tình yêu quê hương một cách tự nhiên.

Bên cạnh hoạt động giáo dục, các chương trình "Trạm sách cộng đồng", "Ngày văn hóa - Ngày đọc sách", "Cuộc thi vẽ tranh về quê hương Việt Nam", "Cuộc thi tìm kiếm Sứ giả tiếng Việt tại Nhật Bản" đã tạo không gian để tiếng Việt hiện diện trong đời sống cộng đồng một cách sinh động, gắn với trải nghiệm, cảm xúc và niềm tự hào dân tộc của các thế hệ.

Đặc biệt, trong thời gian tới, một dấu mốc rất quan trọng đối với công tác lan tỏa tiếng Việt ở nước ngoài là việc Trung tâm Việt Nam học tại Nhật Bản đăng cai tổ chức kỳ thi đánh giá năng lực tiếng Việt đầu tiên tại nước ngoài, sau khi Thông tư của Bộ Giáo dục và Đào tạo đã chính thức được thông qua và có hiệu lực ngày 15.4.2026. Đây là lần đầu tiên việc đánh giá năng lực tiếng Việt được triển khai theo một khung chuẩn thống nhất, có giá trị học thuật và pháp lý rõ ràng, không chỉ trong nước mà còn mở rộng ra cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài.

Bà Lê Thị Thương khẳng định sự kiện này có ý nghĩa rất lớn, bởi nó đánh dấu bước chuyển từ việc dạy và học tiếng Việt mang tính phong trào sang giai đoạn chuẩn hóa, chuyên nghiệp hóa và hội nhập quốc tế. Kỳ thi năng lực tiếng Việt không chỉ tạo động lực học tập cho con em người Việt ở nước ngoài, mà còn góp phần khẳng định vị thế của tiếng Việt như một ngôn ngữ có hệ thống đánh giá chính thức, tương thích với thông lệ quốc tế.

Trong bối cảnh đó, Nghị quyết ra đời, sẽ tiếp tục tạo động lực để cộng đồng người Việt Nam ở nước ngoài nói chung và Nhật Bản nói riêng phát huy hơn nữa vai trò của kiều bào trong việc duy trì và lan toả tiếng Việt, cũng như văn hoá Việt toàn cầu, qua đó góp phần giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc và tăng cường gắn kết giữa kiều bào với quê hương Việt Nam.

"Tự hào là người Việt Nam"

Chủ tịch Hiệp hội người Việt Nam vùng Kansai Lê Thị Thương cho rằng, Nghị quyết số 80-NQ/TW về phát triển văn hóa nhấn mạnh việc xây dựng và lan tỏa cuộc vận động "Tự hào là người Việt Nam" mang đến nhiều ý nghĩa quan trọng.

Theo bà, để tiếp tục phát huy sâu rộng và bền vững tinh thần của Nghị quyết số 80 về cuộc vận động "Tự hào là người Việt Nam", cần kiên định định hướng lấy con người làm trung tâm, văn hóa làm nền tảng và cộng đồng làm chủ thể trong quá trình gìn giữ, lan tỏa và quảng bá các giá trị văn hóa Việt Nam.

Trước hết, cuộc vận động cần gắn với các hoạt động cụ thể, thiết thực như gìn giữ tiếng Việt, tôn vinh giá trị gia đình, truyền thống lịch sử - văn hóa, cũng như khuyến khích người Việt Nam ở nước ngoài hội nhập tốt vào xã hội sở tại, nhưng không hòa tan bản sắc. Bên cạnh đó, cần phát huy vai trò của các hội đoàn, các cá nhân tiêu biểu trong cộng đồng để lan tỏa những câu chuyện tích cực, những hình mẫu tốt đẹp về người Việt Nam ở nước ngoài. Khi mỗi người Việt đều cảm thấy tự hào về nguồn cội, có trách nhiệm với cộng đồng và đất nước, thì cuộc vận động sẽ không chỉ dừng ở khẩu hiệu, mà trở thành động lực tinh thần lâu dài.

Đối với cộng đồng người Việt Nam tại Nhật Bản và các quốc gia khác, nếu cuộc vận động được triển khai linh hoạt, phù hợp với điều kiện thực tế từng địa bàn, gắn với đời sống hằng ngày của bà con, thì tinh thần "Tự hào là người Việt Nam" sẽ tiếp tục được nuôi dưỡng và lan tỏa mạnh mẽ qua nhiều thế hệ. ■

Lễ hội "Sắc sưa Hương Trà - Đà Nẵng năm 2026"

Lễ hội "Sắc sưa Hương Trà - Đà Nẵng năm 2026" dự kiến diễn ra trong hai ngày 24 - 25.4 tại làng sinh thái Hương Trà, phường Hương Trà, với chuỗi hoạt động phong phú như: Khai mạc lễ hội và phát động cuộc thi ảnh "Cảnh sắc Hương Trà"; trải nghiệm ngắm cảnh từ khinh khí cầu; thả cá tái tạo nguồn lợi thủy sản; trồng cây gia cố Cồn Chùa; treo dây nguyện ước; ký họa chân dung; trưng bày sách, sinh vật cảnh khu vực miền Trung - Tây Nguyên; giới thiệu sản phẩm OCOP; chương trình nghệ thuật áo dài "Hương Trà - Mùa hoa sưa 2026"; giải chạy "Khám phá Hương Trà"; chương trình hưởng ứng phong trào toàn dân rèn luyện thể dục thể thao và cuộc thi "Duyên dáng - Nữ doanh nhân Đà Nẵng 2026"…

Lễ hội được tổ chức định kỳ hằng năm, nhằm quảng bá hình ảnh vùng đất, con người Hương Trà thông qua nhiều hoạt động thiết thực, qua đó kích cầu du lịch trong mùa hoa sưa nở rộ, góp phần giới thiệu tiềm năng, thế mạnh phát triển du lịch văn hóa, du lịch cộng đồng của địa phương, thu hút đông đảo du khách.

MINH LÝ

Thắm tình hữu nghị Việt - Lào qua hành trình tri ân của Đội K53

Nhân chuyến thăm, chúc Tết cổ truyền tại nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào, Đoàn công tác do Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ngãi Nguyễn Hoàng Giang làm Trưởng đoàn đã đến thăm, tặng quà và động viên cán bộ, chiến sĩ Đội K53, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Ngãi đang làm nhiệm vụ tại thành phố Pắc-xế, tỉnh Chăm-pa-sắc.

Trong không khí thắm tình hữu nghị, Đoàn đã tổ chức viếng hương các hài cốt liệt sĩ được quy tập tại Đội K53. Đây là những hài cốt của quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh trên đất bạn Lào, được đưa về tạm lưu tại nhà thờ của Đội trước khi tổ chức lễ truy điệu và an táng theo quy định. Nén hương thành kính không chỉ thể hiện lòng tri ân sâu sắc đối với những người đã ngã xuống vì nghĩa vụ quốc tế cao cả, mà còn khơi dậy niềm xúc động thiêng liêng về sự gắn bó son sắt giữa hai dân tộc.

Phát biểu tại buổi thăm, Chủ tịch UBND tỉnh Nguyễn Hoàng Giang ghi nhận và đánh giá cao tinh thần nỗ lực vượt khó, hoàn thành tốt nhiệm vụ của cán bộ, chiến sĩ Đội K53. Trong điều kiện địa hình phức tạp, khí hậu khắc nghiệt, lực lượng làm nhiệm vụ vẫn kiên trì bám địa bàn, thực hiện hiệu quả công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ. Đặc biệt, công tác dân vận được triển khai sâu rộng, tạo dựng niềm tin với nhân dân địa phương, qua đó tiếp nhận nhiều nguồn tin quý giá, góp phần rút ngắn thời gian tìm kiếm và nâng cao độ chính xác.

Chủ tịch UBND tỉnh nhấn mạnh, nhiệm vụ của Đội K53 không chỉ mang ý nghĩa nhân văn sâu sắc trong công tác đền ơn đáp nghĩa, mà còn là nhịp cầu bền chặt vun đắp mối quan hệ hữu nghị đặc biệt Việt Nam - Lào. Những việc làm thầm lặng nhưng cao cả ấy chính là minh chứng sinh động cho tình đoàn kết thủy chung, gắn bó giữa tỉnh Quảng Ngãi với các địa phương nước bạn, góp phần giữ gìn và phát huy giá trị truyền thống tốt đẹp của hai dân tộc anh em. **NHƯ ĐỒNG**

Chuẩn bị tu bổ Đại Cung Môn, "cánh cửa" của Tử Cấm Thành Huế

Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế cho biết, đơn vị đã hoàn thành các thủ tục để chuẩn bị khởi công cho việc tu bổ, phục hồi di tích Đại Cung Môn (Đại Nội Huế) theo đúng các quy định của pháp luật về di sản văn hóa, xây dựng và đầu tư công, cùng các tiêu chuẩn chuyên ngành trong công tác tu bổ di tích. Dự án sẽ khởi công vào quý II năm 2026, với kinh phí gần 65 tỉ đồng.

Theo thiết kế, Đại Cung Môn sẽ được tu bổ, phục hồi với quy mô năm gian, trổ ba cửa, với kiến trúc truyền thống đặc trưng của cung đình Huế. Hệ khung gỗ và mái sử dụng gỗ lim, các chi tiết chạm khắc hoa văn được tái tạo công phu. Hệ liên ba và vách cửa được chạm khắc theo mô típ "nhất thi - nhất họa". Toàn bộ kết cấu gỗ sẽ được sơn son, thếp vàng, trong khi phần mái lợp ngói ống hoàng lưu ly theo phương pháp truyền thống. Các linh vật trang trí trên bờ nóc, bờ quyết được phục hồi bằng pháp lam và khảm sành sứ. Ngoài ra, một phần nền móng thời Minh Mạng phát lộ qua khai quật khảo cổ Đại Cung Môn hồi năm 2025 vừa qua sẽ được bảo tồn nguyên trạng, trưng bày tại chỗ dưới lớp kính cường lực (1m x 1m), tạo điều kiện để du khách quan sát trực tiếp dấu tích lịch sử.

Lãnh đạo Trung tâm Bảo tồn di tích Cố đô Huế khẳng định rằng, việc tu bổ, phục hồi Đại Cung Môn được tính toán kỹ lưỡng và có giải pháp khoa học để "đấu nối" với hai cánh hành lang kết nối nhà Tả Vu, Hữu Vu hiện tại, đảm bảo an toàn, thẩm mỹ và thống nhất. Đồng thời, đơn vị thi công cũng sẽ phấn đấu tiến độ đến năm 2028 hoàn thành tu bổ Đại Cung Môn cùng với dự án tu bổ, phục hồi điện Cần Chánh. Do Đại Cung Môn nằm trên trục tham quan chính, kết nối từ điện Thái Hòa vào khu vực Tử Cấm Thành nên trong quá trình thi công, các đơn vị sẽ điều chỉnh tuyến tham quan nhằm hạn chế ảnh hưởng đến du khách.

Đại Cung Môn nằm trên trục thần đạo của Kinh thành Huế, được xây dựng từ năm 1833 dưới thời vua Minh Mạng. Đây là "cánh cửa" kết nối từ điện Thái Hòa và khu vực Tử Cấm Thành dưới triều Nguyễn. Năm 1947, công trình này bị phá hủy, chỉ còn lại nền móng. Qua đợt khai quật khảo cổ vào đầu năm 2025, các chuyên gia cho rằng, toàn bộ cấu trúc, quy mô mặt bằng nền móng kiến trúc Đại Cung Môn từ khi xây dựng cho đến khi bị phá hủy, tuy đã qua nhiều lần tu sửa vẫn không hề thay đổi. Trong quá trình nghiên cứu và lập hồ sơ phục hồi Đại Cung Môn, một điều khá may mắn là công trình này có khá nhiều ảnh tư liệu và ghi chép lịch sử quan trọng. Kết hợp các nguồn tư liệu này với kết quả khảo cổ và khảo sát đã giúp xác định rõ vị trí, quy mô và kết cấu nguyên gốc của công trình, tạo cơ sở vững chắc cho phương án phục hồi.

Việc tu bổ, phục hồi di tích Đại Cung Môn không chỉ góp phần phát huy giá trị di tích mà còn từng bước hoàn thiện trục trung tâm Hoàng thành Huế, kết nối đồng bộ các công trình quan trọng như Ngọ Môn, điện Thái Hòa, điện Cần Chánh, hệ thống Trường Lang, điện Kiến Trung…

SƠN THÙY

Khai quật khảo cổ di tích Đại Cung Môn vào tháng 4.2025

KHÔNG GIAN MẠNG VÀ VĂN HÓA ỨNG XỬ: TỪ TỰ DO ĐẾN VÔ CHUẨN?

LTS: Không gian mạng đang trở thành một phần không thể thiếu trong đời sống xã hội, nơi con người giao tiếp, thể hiện bản thân và định hình những giá trị văn hóa mới. Cùng với sự bùng nổ đó là những biểu hiện lệch chuẩn ngày càng rõ nét, từ ngôn từ bạo lực, thông tin sai lệch đến những "hiện tượng" nổi lên bằng tranh cãi và chiêu trò.

Khi tự do biểu đạt bị đẩy đến ranh giới của sự vô chuẩn, vấn đề không còn là xử lý từng vụ việc, mà là làm thế nào để kiến tạo một môi trường văn hóa số lành mạnh, bền vững.

Kỳ 1:

"Đời sống thứ hai" và những rạn nứt...

● **DUY PHONG**

Từ một công cụ thông tin, không gian mạng đã trở thành "đời sống thứ hai" của xã hội, nơi các chuẩn mực ứng xử và hệ giá trị được hình thành và lan tỏa. Nhưng, khi những biểu hiện lệch chuẩn ngày càng phổ biến, ranh giới giữa tự do và vô chuẩn cũng trở nên mong manh hơn bao giờ hết.

Từ công cụ thông tin đến môi trường văn hóa

Không gian mạng, trong hơn một thập niên qua, đã đi một chặng đường rất dài, từ một công cụ hỗ trợ trao đổi thông tin, kết nối con người, trở thành một môi trường sống thứ hai của xã hội. Nếu trước đây, Internet chủ yếu phục vụ việc tìm kiếm thông tin, đọc tin tức, giao tiếp cơ bản, thì ngày nay, mạng xã hội và các nền tảng số đã trở thành nơi con người làm việc, giải trí, thể hiện bản thân, xây dựng quan hệ và thậm chí định vị giá trị cá nhân.

Sự thay đổi này diễn ra nhanh đến mức nhiều khi chính chúng ta cũng chưa kịp nhận ra: Một phần đáng kể đời sống tinh thần của xã hội đã dịch chuyển lên môi trường số. Những cuộc trò chuyện, tranh luận, bày tỏ quan điểm, khen, chê, thậm chí cả sự yêu ghét, tôn vinh, lên án… đều có thể diễn ra trên không gian mạng với cường độ và quy mô lớn hơn nhiều so

---

Cùng thời điểm, các địa phương trên địa bàn TP Đà Nẵng cũng đồng loạt tổ chức ra quân thực hiện công tác bảo đảm trật tự vỉa hè, vệ sinh môi trường, mỹ quan đô thị.

Trước thời điểm ra quân thực hiện, Ban Thường vụ Đảng ủy phường Hội An đã tổ chức hội nghị bàn giải pháp về trật tự đô thị và thực hiện nếp sống văn minh trên địa bàn phường với sự tham gia của đại diện lãnh đạo phường, đại diện các ban, ngành, đoàn thể, các lực lượng liên quan; cùng các nguyên lãnh đạo phường qua các thời kỳ để đánh giá thực trạng công tác quản lý trật tự đô thị, việc thực hiện nếp sống văn minh trên địa bàn trong thời gian qua; đồng thời chỉ ra một số tồn tại, hạn chế như tình trạng lấn chiếm lòng, lề đường, buôn bán chưa đúng quy định, ý thức chấp hành của một bộ phận người dân chưa cao. Đặc biệt, nhiều ý kiến góp ý, đề xuất được gợi ý để việc triển khai kế hoạch hiệu quả, nhận được sự đồng thuận của người dân. Một trong những nội dung đáng chú ý là việc tổ chức lại không gian vỉa hè theo hướng phân định rõ ràng khu vực dành cho người đi bộ và khu vực được phép đỗ xe máy. Kiên quyết không cho phép sử dụng vỉa hè để kinh doanh buôn bán, đặt vật dụng, biển hiệu di động hay các vật cản khác dưới bất kỳ hình thức nào.

Nhiều ý kiến cũng cho rằng, với bối cảnh đặc thù về không gian, yếu tố văn hóa, việc siết lại hoạt động kinh doanh, lập lại trật tự vỉa hè trên địa bàn phường Hội An gặp nhiều thách thức, không thể áp dụng máy móc, rập khuôn quy định chung. Không gian phố cổ Hội An là phố đi bộ đặc thù, có nhiều hẻm nhỏ, tuyến phố hẹp. Tuy đã hạn chế phương tiện cơ giới, nhiều tuyến đường vỉa hè rất hẹp, ranh giới giữa lòng đường và lối đi bộ nhiều nơi không phân định rõ ràng. Bên

với đời sống thực. Điều đó dẫn đến một hệ quả tất yếu, không gian mạng không còn là "vùng ngoại vi" của đời sống văn hóa, mà đã trở thành một không gian văn hóa thứ hai, song hành với đời sống thực. Trong không gian đó, các chuẩn mực ứng xử, hệ giá trị, hình mẫu xã hội không chỉ được phản ánh, mà còn được hình thành và lan tỏa. Tuy nhiên, khác với môi trường văn hóa truyền thống, nơi chuẩn mực được hình thành thông qua quá trình tích lũy, kiểm chứng và điều chỉnh lâu dài, thì không gian mạng vận hành theo một logic khác, nhanh hơn, mở hơn, nhưng cũng dễ biến động hơn. Những gì được chú ý nhiều sẽ lan tỏa mạnh, bất kể giá trị của nó là tích cực hay tiêu cực.

Chính sự khác biệt này tạo ra một thách thức lớn: Khi không gian số trở thành một phần của đời sống văn hóa, thì việc duy trì và bảo vệ các chuẩn mực ứng xử không còn là câu chuyện riêng của đời sống thực, mà phải được đặt ra ngay trong môi trường mạng.

Khi tự do biểu đạt bị đẩy tới ranh giới vô chuẩn

Không gian mạng mở ra một quyền rất quan trọng, quyền tự do biểu đạt. Mỗi cá nhân có thể dễ dàng chia sẻ quan điểm, cảm xúc, thông tin của mình tới một cộng đồng rộng lớn. Đây là một bước tiến lớn về dân chủ thông tin và là điều kiện để nhiều tiếng nói được lắng nghe.

Tuy nhiên, cũng chính trong môi trường đó, ranh giới giữa tự do và tùy tiện trở nên mong manh hơn bao giờ hết. Thời gian qua, không khó để bắt gặp những biểu hiện lệch chuẩn trên không gian mạng: Từ việc sử dụng ngôn ngữ thô tục, miệt thị, công kích cá nhân; lan truyền thông tin chưa kiểm chứng; cắt ghép nội dung gây hiểu lầm; cho đến việc khai thác đời tư, tạo "drama" để thu hút sự chú ý. Nhiều nội dung trong số đó không chỉ dừng ở mức phản cảm, mà còn gây tổn hại trực tiếp đến danh dự, nhân phẩm của cá nhân, tổ chức và làm nhiễu loạn thông tin trong xã hội. Điều đáng nói là những biểu hiện này không phải là cá biệt, mà có xu hướng lặp lại và lây lan rộng. Một nội dung gây tranh cãi có thể nhanh chóng trở thành "xu hướng"; một phát ngôn thiếu chuẩn mực có thể được chia sẻ với tốc độ chóng mặt; một cá nhân vi phạm có thể trở thành "tâm điểm chú ý" chỉ sau một thời gian rất ngắn.

Ở đây, vấn đề không chỉ nằm ở hành vi cụ thể, mà nằm ở cơ chế lan truyền. Không gian mạng vận hành dựa trên sự chú ý.

Qua khảo sát sinh viên của một số trường đại học trên địa bàn TP.HCM năm 2023 cho thấy: 69% sinh viên từng là nạn nhân của bạo lực trên mạng (ảnh minh họa)

> *"Không gian mạng không còn là nơi phản ánh đời sống, mà đang trực tiếp định hình đời sống. Vì thế, khi chuẩn mực văn hóa chưa kịp thích ứng với tốc độ lan truyền của mạng xã hội, lệch chuẩn không còn là ngoại lệ, mà có nguy cơ trở thành "bình thường mới".*

Những nội dung càng gây phản ứng mạnh, dù là tích cực hay tiêu cực, càng dễ được lan tỏa. Điều này vô hình trung tạo ra một môi trường mà trong đó, cái gây sốc, cái khác thường, thậm chí cái lệch chuẩn, có lợi thế cạnh tranh so với những nội dung mang giá trị bền vững nhưng ít được "kích thích". Khi cơ chế này lặp lại, nó không chỉ ảnh hưởng đến hành vi của người tạo nội dung, mà còn tác động đến nhận thức của một bộ phận cộng đồng. Người dùng dần quen với việc nhìn thấy những biểu hiện lệch chuẩn, và trong một số trường hợp, thậm chí coi đó là bình thường.

Đây chính là dấu hiệu của một sự dịch chuyển đáng lo ngại: Từ tự do biểu đạt, một giá trị tích cực sang trạng thái vô chuẩn, nơi ranh giới giữa đúng và sai, giữa văn minh và phản cảm, giữa trách nhiệm và tùy tiện trở nên mờ nhạt.

Không gian mạng cần được quản trị như không gian văn hóa

Từ những biểu hiện trên, có thể thấy rõ rằng vấn đề không chỉ dừng ở việc "có những nội dung xấu trên mạng", mà là sự thay đổi của cả một hệ thống: Cách thông tin được tạo ra, cách nó được lan truyền và cách xã hội phản ứng với nó.

Không gian mạng hôm nay không còn là nơi chỉ phản ánh đời sống, mà đang tham gia trực tiếp vào việc định hình đời sống. Nó ảnh hưởng đến cách con người nói với nhau, nhìn nhận nhau, đánh giá nhau và lựa chọn hành vi. Khi một môi trường có khả năng tác động sâu như vậy, thì việc quản lý nó không thể chỉ dừng ở góc độ kỹ thuật hay pháp lý đơn thuần. Chính trong bối cảnh đó, việc Bộ VHTTDL ban hành Bộ Quy tắc ứng xử văn hóa trên môi trường số (12.3.2026) mang ý nghĩa như một bước chuyển quan trọng trong tư duy quản lý. Không gian mạng bắt đầu được nhìn nhận không chỉ là môi trường thông tin cần kiểm soát, mà là không gian văn hóa cần được định hướng và kiến tạo chuẩn mực.

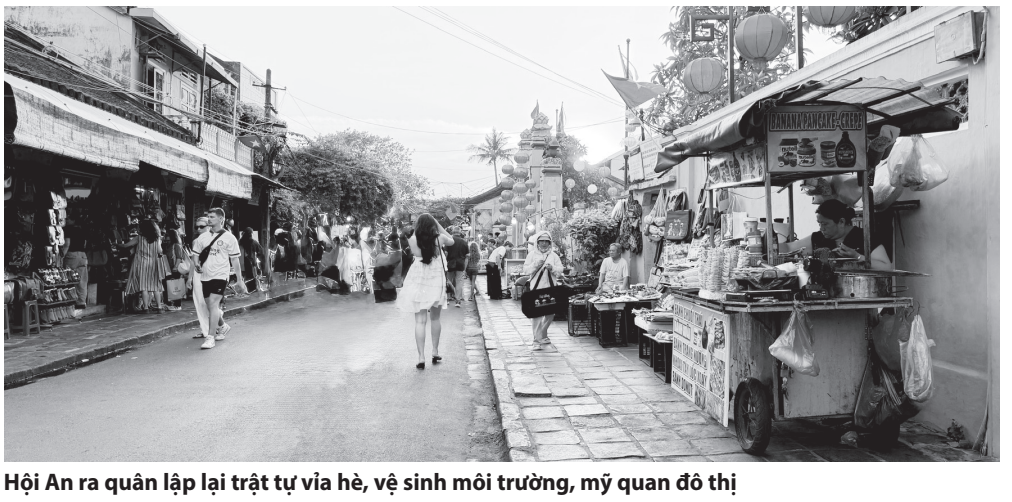
Sự thay đổi này đặt ra một yêu cầu lớn hơn là phải tiếp cận không gian mạng như một hệ sinh thái, trong đó có nhiều chủ thể cùng tham gia, từ người tạo nội dung, người sử dụng, nền tảng công nghệ, cơ quan quản lý cho đến hệ thống báo chí chính thống. Mỗi chủ thể đều có vai trò nhất định trong việc hình thành môi trường chung. Nhưng để đi tới giải pháp, trước hết cần nhận diện rõ bản chất của vấn đề. Ai đang thực sự định hình chuẩn mực trong không gian số? Vì sao những biểu hiện lệch chuẩn lại có thể lan rộng và thậm chí được "thưởng" bằng sự chú ý? Hệ thống pháp luật và các công cụ quản lý đã theo kịp? Và quan trọng hơn, những tác động đó đang ảnh hưởng như thế nào đến một thế hệ đang lớn lên cùng môi trường số?

Trả lời những vấn đề trên không chỉ là việc của cơ quan quản lý, mà là câu chuyện của toàn bộ hệ sinh thái văn hóa, truyền thông, giáo dục trong kỷ nguyên số. ***(Còn tiếp)***

Hội An lập lại trật tự vỉa hè... "chọn lọc"

● **Bài; ảnh: KHÁNH CHI**

Phường Hội An (TP Đà Nẵng) vừa tổ chức ra quân thực hiện bảo đảm trật tự vỉa hè, vệ sinh môi trường, mỹ quan đô thị trên địa bàn. Qua đó nhằm tạo chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức và hành động, góp phần lập lại trật tự, kỷ cương đô thị.

Hội An ra quân lập lại trật tự vỉa hè, vệ sinh môi trường, mỹ quan đô thị

cạnh đó, cần phải có giải pháp cho những gánh hàng rong, một nét đặc trưng của đời sống, văn hóa nơi phố cổ Hội An, khó có thể xóa bỏ hoàn toàn mà cần có sự điều chỉnh, giải pháp linh hoạt.

Những năm qua, Hội An đã xây dựng đề án quản lý hàng rong, quy hoạch khu bán tập trung, khuyến khích hình ảnh quang gánh bán các món địa phương như cao lầu, xí mà, bánh trái... với hình thức hài hòa, thẩm mỹ. Duy trì đội văn minh đô thị thường xuyên nhắc nhở; để hạn chế lấn chiếm. Tuy vậy, vẫn thường xuyên xảy ra tình trạng tái lấn chiếm, vi phạm. Ông Nguyễn Sự, nguyên Bí thư Thành ủy Hội An (cũ) ủng hộ việc lập lại trật tự vỉa hè, nhưng nhấn mạnh phải có chọn lọc, đi kèm mục tiêu giữ gìn những giá trị đặc thù của Hội An, cần phân tách rõ cách quản lý giữa khu phố cổ, nơi ưu tiên tuyệt đối cho người đi bộ với các khu vực bên ngoài có thể áp dụng quy chuẩn đô thị thông thường. Đồng thời gợi ý đề xuất hướng quản lý hàng rong linh hoạt hơn, chẳng hạn như đưa ra giải pháp giới hạn khung giờ hoạt động hàng rong vào một thời điểm trong ngày thay vì kéo dài cả ngày.

Theo ông Nguyễn Đức Bình, Bí thư Đảng ủy phường Hội An, địa phương sẽ bám sát kế hoạch chung, điều chỉnh lộ trình phù hợp, ưu tiên bảo tồn các hoạt động mang tính truyền thống, kiên quyết xử lý các trường hợp lấn chiếm vỉa hè đặt bàn ghế, ô dù gây cản trở giao thông, đặc biệt là các cơ sở kinh doanh quy mô lớn. ■

CHỈ THỊ SỐ 04-CT/TW CỦA BAN BÍ THƯ:

Chất lượng nhân lực, "nhiệm vụ cấp bách" của ngành xuất bản

● **TRUNG NGHĨA**

Đặt ngành xuất bản vào vị trí của một trụ cột trong cấu trúc phát triển văn hóa - tri thức quốc gia, Chỉ thị số 04-CT/TW ngày 17.3.2026 của Ban Bí thư khẳng định rõ: Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực được coi là "nhiệm vụ cấp bách", quyết định khả năng phát triển và hội nhập quốc tế của toàn ngành.

Cần nâng cao chất lượng nguồn nhân lực hoạt động xuất bản trong bối cảnh chuyển đổi số Ảnh: ITN

"Cơn khát nhân lực" trong cuộc đua xuất bản số

Thế giới xuất bản đang thay đổi nhanh chóng với tốc độ chưa từng có. Những chuyển dịch từ mô hình phát hành truyền thống sang trực tuyến, từ sách in sang ebook, audiobook hay các định dạng đa phương tiện đã làm thay đổi căn bản cách thức sản xuất, phân phối và tiêu thụ tri thức. Không chỉ đọc, độc giả ngày nay luôn có nhu cầu "trải nghiệm nội dung", tương tác, cá nhân hóa và kết nối cảm xúc với sản phẩm xuất bản. Sự phát triển của dữ liệu lớn (Big Data) và trí tuệ nhân tạo (AI) đang tái định hình toàn bộ chuỗi giá trị ngành.

Trong bối cảnh ấy, xuất bản đang dần trở thành một ngành công nghiệp, nơi hội tụ của công nghệ, sáng tạo và kinh doanh. Nhiều chuyên gia cho rằng, thách thức lớn nhất hiện nay của ngành nằm ở yếu tố con người, đặc biệt là khả năng thích ứng với tư duy số, phương thức làm việc mới và môi trường sáng tạo linh hoạt. Điều này đòi hỏi một lực lượng nhân sự hoàn toàn mới: Giỏi chuyên môn, đồng thời am hiểu công nghệ, dữ liệu và thị trường.

Đánh giá về thực trạng, TS Hà Văn Hậu, Phó Trưởng Khoa Xuất bản, Học viện Báo chí và Tuyên truyền cho rằng, chất lượng nguồn nhân lực xuất bản Việt Nam còn hạn chế nhất định về công nghệ số. Một số biên tập viên chưa theo kịp sự phát triển nhanh chóng của khoa học kỹ thuật; thiếu kiến thức và kỹ năng trong xuất bản điện tử, kinh doanh xuất bản phẩm, quản trị mạng và truyền thông số, sử dụng AI trong biên tập, thiết kế, dịch thuật, minh họa…

Sự thiếu hụt nhân lực số chuyên sâu, đặc biệt là lực lượng trẻ, đang khiến ngành sách rơi vào tình trạng "khát nhân lực". Trong khi đó, sức hút của ngành chưa đủ lớn để giữ chân người tài, dẫn đến tình trạng "chảy máu chất xám" sang các lĩnh vực có thu nhập và môi trường làm việc hấp dẫn hơn.

Theo TS Thái Thu Hoài, Phó Trưởng Khoa Xuất bản, Trường Đại học Văn hóa TP Hồ Chí Minh: Thách thức lớn nhất là nguồn nhân lực xuất bản phải thích ứng với công nghệ và tư duy số; điều đó đòi hỏi đội ngũ phải được đào tạo lại, nâng cao kịp thời để bắt kịp các yêu cầu kỹ thuật và kỹ năng mới. Đó còn là sự thay đổi về tư duy - từ cách làm việc tuyến tính sang môi trường linh hoạt, sáng tạo và đa nền tảng. Đây chính là rào cản lớn khiến nhiều đơn vị xuất bản vẫn loay hoay trong quá trình chuyển đổi số.

Bởi vậy, việc phát triển nhân lực hoạt động xuất bản, nhất là nhân lực số cần được coi trọng hàng đầu, gắn với ứng dụng công nghệ mạnh mẽ, góp phần phát triển ngành, bắt kịp với xu thế xuất bản thế giới và tạo ra xuất bản phẩm chất lượng, đáp ứng nhu cầu thực tiễn của xã hội.

Đào tạo liên ngành, gắn kết với thực tiễn

Nhận diện rõ điều đó, Chỉ thị số 04-CT/TW nhấn mạnh: "Nâng cao chất lượng nguồn nhân lực hoạt động xuất bản là nhiệm vụ cấp bách". Từ đổi mới căn bản chương trình đào tạo, phương thức quản trị nguồn nhân lực, đến thúc đẩy tinh thần khởi nghiệp và hình thành các trung tâm đổi mới sáng tạo - tất cả đều hướng tới xây dựng một đội ngũ có bản lĩnh chính trị, trình độ và khả năng thích ứng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển trong kỷ nguyên mới.

PGS.TS Phạm Minh Sơn, Giám đốc Học viện Báo chí và Tuyên truyền nhận định: Ngành xuất bản sẽ có sự chuyển dịch đáng kể trong nhu cầu đào tạo nhân sự, không chỉ khoanh vùng trong các sản phẩm xuất bản và kinh doanh truyền thống, mà phải phát triển nguồn nhân lực có khả năng làm việc trong môi trường công nghệ hiện đại.

Ông cũng chỉ ra, đội ngũ biên tập viên trong tương lai phải "đa dạng hóa kỹ năng, từ biên tập nội dung đến sản xuất sản phẩm số, đồng thời biết phân tích dữ liệu độc giả để tối ưu chiến lược xuất bản". Điều này đồng nghĩa với việc đào tạo ngành xuất bản cần chuyển mạnh sang hướng liên ngành, tích hợp kỹ năng số, dữ liệu và kinh doanh.

TS Hà Văn Hậu góp ý, cần triển khai cơ chế, chính sách ưu đãi như: Hỗ trợ đào tạo, chính sách đãi ngộ, thu hút chuyên gia, nhà khoa học tham gia xây dựng chiến lược ngành xuất bản, thực hiện ứng dụng công nghệ. Đồng thời có cơ chế thu hút và phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao từ các lĩnh vực công nghệ thông tin, truyền thông số, thiết kế đa phương tiện vào ngành…

Một trong những giải pháp then chốt là tăng cường liên kết giữa nhà trường và doanh nghiệp. Sinh viên ngành xuất bản cần được tham gia trực tiếp vào các quy trình thực tế, từ sản xuất sách nói, xuất bản điện tử đến vận hành các nền tảng phân phối số… Việc mời chuyên gia từ các nhà xuất bản, doanh nghiệp tham gia giảng dạy, hướng dẫn thực tập sẽ giúp nâng cao chất lượng đào tạo, rút ngắn khoảng cách giữa lý thuyết và thực tiễn.

Đồng thời, trong bối cảnh hội nhập quốc tế ngày càng sâu rộng, việc tăng cường năng lực ngoại ngữ, hiểu biết về bản quyền quốc tế và kỹ năng làm việc toàn cầu là điều kiện không thể thiếu. Người làm xuất bản cùng với phục vụ thị trường trong nước, phải đủ năng lực đưa nội dung Việt Nam ra thế giới.

Trong dài hạn, phát triển nguồn nhân lực cần được đặt trong tổng thể xây dựng hệ sinh thái xuất bản số. Đây không thể là câu chuyện của từng nhà xuất bản, mà là bài toán của toàn ngành. Hệ sinh thái ấy bao gồm hạ tầng hiện đại, nền tảng dữ liệu thống nhất, các mô hình kinh doanh linh hoạt và một lực lượng nhân sự đủ năng lực vận hành. Trong đó, con người vừa là trung tâm, vừa là động lực của toàn bộ hệ thống.

Bởi vậy, Chỉ thị số 04-CT/TW của Ban Bí thư không chỉ đưa ra định hướng, mà còn đóng vai trò như một "mệnh lệnh phát triển", xác lập rõ vị trí trung tâm của con người trong tiến trình đổi mới. Việc coi nâng cao chất lượng nguồn nhân lực là "nhiệm vụ cấp bách" không chỉ mang ý nghĩa trước mắt, mà còn mở ra một trục phát triển dài hạn cho toàn ngành. Khi đội ngũ làm xuất bản đủ năng lực làm chủ công nghệ, làm chủ thị trường và làm chủ tri thức, xuất bản Việt Nam có thể bứt phá, vượt qua giới hạn truyền thống để vươn ra không gian toàn cầu. ■

Phát động cuộc thi sáng tác truyện ngắn viết về Công an nhân dân

Nhân kỷ niệm 80 năm Báo *Công an nhân dân* phát hành số đầu tiên (1.11.1946 - 1.11.2026) và 31 năm ấn phẩm *Văn nghệ Công an*, báo chính thức phát động cuộc thi truyện ngắn *Vận hội mới giai đoạn 2026-2027*. Cuộc thi nhằm phát hiện, bồi dưỡng các cây bút văn xuôi, đồng thời phản ánh hình ảnh người chiến sĩ công an trong sự nghiệp bảo vệ an ninh Tổ quốc, phục vụ nhân dân. Đối tượng dự thi là mọi công dân Việt Nam trong và ngoài nước, không phân biệt độ tuổi, với tác phẩm truyện ngắn bằng tiếng Việt; khuyến khích cả nhà văn chuyên nghiệp và tác giả trong lực lượng công an. Tác phẩm phải là sáng tác mới, không chấp nhận sử dụng AI. Thời gian nhận bài từ 3.4.2026 đến 1.4.2027.

NHẬT HUY

Ra mắt bộ truyện tranh màu *Aya ở phố Yop*

Bộ truyện tranh màu nổi tiếng *Aya ở phố Yop* của tác giả Marguerite Abouet vừa ra mắt bạn đọc Việt Nam, mang đến góc nhìn đời thường về cuộc sống châu Phi, thay cho những hình ảnh thường gắn với nghèo đói hay xung đột. Tác phẩm kể về Aya, cô gái 19 tuổi cùng bạn bè tại khu phố Yop (Abidjan), khắc họa một châu Phi hiện đại, sống động, giàu bản sắc. Bộ truyện được sáng tác từ trải nghiệm của tác giả, với tranh vẽ của Clément Oubrerie, từng đoạt giải tại Liên hoan Truyện tranh quốc tế Angoulême. Tác phẩm đã được dịch sang nhiều ngôn ngữ trên thế giới, chuyển thể thành phim điện ảnh, nhận đề cử giải Giải César năm 2014 và phát triển thành các series truyền hình phát sóng rộng rãi tại châu Phi.

HOÀNG MY

TP.HCM SIẾT KỶ CƯƠNG, CHẤN CHỈNH "HÁT NHÉP":

Hướng tới thị trường biểu diễn chuyên nghiệp, bền vững

● **ANH HUY**

Trong bối cảnh thị trường biểu diễn ngày càng sôi động và chịu tác động mạnh từ công nghệ, TP.HCM đang siết chặt kỷ cương, chấn chỉnh tình trạng "hát nhép" và biểu diễn thiếu trung thực. Đây vừa là yêu cầu quản lý, vừa là bước đi cần thiết nhằm khôi phục giá trị chân thực của nghệ thuật, hướng tới xây dựng một thị trường biểu diễn chuyên nghiệp, minh bạch và phát triển bền vững.

Tiết mục cải lương "Mê Linh biệt khúc" do Võ Thị Thùy Dung (Bùm Bum) biểu diễn tại chương trình "Tự tình phương Nam 4" đang được cơ quan chức năng xem xét xử lý do chưa được cấp phép

Sở VHTT TP.HCM vừa ban hành Công văn số 3566/SVHTT-NT, yêu cầu tăng cường kỷ cương, bảo đảm tính trung thực trong hoạt động biểu diễn nghệ thuật. Văn bản được triển khai trên cơ sở chỉ đạo của Bộ VHTTDL và UBND TP.HCM, tập trung chấn chỉnh tình trạng biểu diễn thiếu trung thực, đặc biệt là hiện tượng lạm dụng công nghệ để thay thế trình diễn trực tiếp - thường gọi là "hát nhép".

Khi công nghệ trở thành "con dao hai lưỡi"

Vấn đề này không mới, nhưng thực sự trở nên cấp thiết khi thị trường biểu diễn ngày càng phát triển, cạnh tranh mạnh mẽ và chịu ảnh hưởng sâu sắc từ các nền tảng số. Những tiến bộ về âm thanh, ánh sáng và kỹ thuật dàn dựng đã góp phần nâng tầm nhiều chương trình, đưa sân khấu tiệm cận chuẩn mực quốc tế về thị giác và trải nghiệm. Tuy nhiên, mặt trái của quá trình này là xu hướng lệ thuộc ngày càng lớn vào công nghệ.

Việc sử dụng bản thu âm, hỗ trợ kỹ thuật giọng hát hay xử lý hậu kỳ vốn là những yếu tố quen thuộc trong công nghiệp giải trí. Nhưng khi các giải pháp này bị lạm dụng, thậm chí thay thế hoàn toàn phần biểu diễn trực tiếp, giá trị cốt lõi của nghệ thuật - tính chân thực và cảm xúc sống động - bị suy giảm. Không ít chương trình còn biểu diễn sai nội dung đã được cấp phép hoặc phóng đại chất lượng nhằm thu hút khán giả, làm xói mòn niềm tin công chúng.

Công văn 3566 vì vậy đặt ra yêu cầu rõ ràng: Các tổ chức, cá nhân phải xây dựng kịch bản chi tiết, tuân thủ nội dung đã được phê duyệt và thực hiện phúc khảo nghiêm túc. Đặc biệt, với các chương trình về đề tài lịch sử, truyền thống, cần chú trọng tôn vinh bản sắc văn hóa thông qua nội dung và hình thức dàn dựng phù hợp.

Chia sẻ với *Văn Hóa,* PGS.TS Nguyễn Văn Thăng Long (Đại học RMIT Việt Nam) nhận định, việc ban hành công văn là bước đi tất yếu nhằm chuẩn hóa thị trường biểu diễn theo các tiêu chuẩn chuyên nghiệp quốc tế. Trong bối cảnh công nghệ có xu hướng "che lấp" những hạn chế về chuyên môn, sự can thiệp của cơ quan quản lý trở thành "bộ lọc" cần thiết, giúp nghệ thuật trở về đúng bản chất: Sự kết nối trực tiếp, chân thực giữa nghệ sĩ và khán giả.

Theo ông, đây không chỉ là câu chuyện quản lý hành chính, mà còn liên quan đến đạo đức nghề nghiệp và quyền lợi chính đáng của công chúng. Nỗ lực này đồng thời góp phần bảo vệ tính trung thực của thương hiệu - tài sản cốt lõi của nghệ sĩ, đơn vị tổ chức và các sản phẩm văn hóa sáng tạo.

Khán giả đến sân khấu để nghe cảm xúc trực tiếp

Trao đổi với PV *Văn Hóa,* PGS.TS Nguyễn Thị Mỹ Liêm, Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM, bày tỏ sự đồng tình với nội dung công văn. Theo bà, tình trạng "hát nhép" hiện nay diễn ra khá phổ biến, với nhiều mức độ khác nhau.

Trong một số trường hợp đặc thù như chương trình phục vụ nhiệm vụ chính trị hoặc yêu cầu kỹ thuật phức tạp, việc "thu trước, phát lại" có thể được chấp nhận như giải pháp tình thế. Tuy nhiên, điều này không thể trở thành thông lệ hay bị lạm dụng trong các chương trình biểu diễn. "Khán giả đến với sân khấu là để thưởng thức cảm xúc trực tiếp. Nếu những gì họ nhận được chỉ là âm thanh đã được xử lý trong phòng thu, thì trải nghiệm nghệ thuật gần như bị triệt tiêu", Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM nhấn mạnh.

Theo PGS.TS Nguyễn Thị Mỹ Liêm, bản chất của nghệ thuật biểu diễn nằm ở sự tương tác sống động giữa nghệ sĩ và công chúng - quá trình "trao - nhận" cảm xúc diễn ra ngay tại thời điểm biểu diễn. Khi yếu tố "thật" bị thay thế, mối liên kết này cũng bị phá vỡ. Việc viện dẫn lý do kỹ thuật để biện minh cho "hát nhép" là thiếu thuyết phục, nhất là khi nhiều nghệ sĩ quốc tế vẫn có thể biểu diễn trực tiếp trên các sân khấu lớn với điều kiện phức tạp. Nếu thị trường tiếp tục dung túng hiện tượng này, chuẩn mực biểu diễn sẽ bị hạ thấp, đồng thời năng lực nghề nghiệp của nghệ sĩ cũng bị bào mòn.

Công nghệ chỉ nên hỗ trợ, không thể thay thế

Ở góc nhìn khác, NSƯT Phạm Thế Vĩ, Trưởng khoa Thanh nhạc Nhạc viện TP.HCM cho rằng, cần tiếp cận vấn đề một cách toàn diện. Trong nhiều loại hình sân khấu hiện đại, công nghệ là một phần của ngôn ngữ biểu đạt. Vì vậy, vấn đề không nằm ở việc có sử dụng công nghệ hay không, mà ở mức độ minh bạch đối với khán giả. "Biểu diễn như thế nào thì cần thông tin đúng như vậy. Khán giả có quyền được biết để lựa chọn", ông nói.

Quan điểm này mở ra hướng tiếp cận thực tế: Thay vì phủ nhận vai trò của công nghệ, cần thiết lập chuẩn mực rõ ràng trong sử dụng và công bố thông tin. Khi đó, công nghệ sẽ là công cụ hỗ trợ, không phải yếu tố thay thế hay đánh lừa cảm xúc.

NSƯT Phạm Thế Vĩ cũng nhấn mạnh vai trò của ý thức nghề nghiệp. "Hát thật, diễn thật" không chỉ là yêu cầu pháp lý mà còn là danh dự của người nghệ sĩ. Tuy nhiên, trong áp lực thị trường, không ít người lựa chọn giải pháp dễ dàng thay vì đầu tư cho chuyên môn.

Minh bạch và công chúng - chìa khóa bền vững

Để các quy định đi vào thực tế, nhiều ý kiến cho rằng cần cơ chế kiểm tra, giám sát rõ ràng nhưng linh hoạt, đồng thời bảo đảm tính minh bạch và giáo dục trong xử lý vi phạm.

PGS.TS Nguyễn Văn Thăng Long đề xuất ba nhóm giải pháp trọng tâm: Minh bạch hóa thông tin biểu diễn; Thiết lập chế tài kinh tế gắn với trách nhiệm bồi thường; Phát huy vai trò giám sát của khán giả. Theo đó, các chương trình cần niêm yết rõ hình thức âm thanh như Live 100%, Live MR hay Playback trên vé và ấn phẩm quảng bá. Khi khán giả được cung cấp đầy đủ thông tin, họ sẽ trở thành lực lượng giám sát hiệu quả, tạo áp lực tích cực buộc nghệ sĩ đầu tư nghiêm túc cho chuyên môn.

Phó Chủ tịch Hội Âm nhạc TP.HCM cho rằng, sự thay đổi cần bắt đầu từ chính nghệ sĩ, đồng thời khán giả cũng phải nâng cao nhận thức để đòi hỏi chất lượng tương xứng với những gì mình chi trả. Trong dài hạn, chính công chúng sẽ là "bộ lọc" của thị trường. Khi khán giả ngày càng tinh tế và ưu tiên trải nghiệm "nhạc thật", những sản phẩm thiếu trung thực sẽ khó tồn tại.

Công văn 3566 được ban hành trong bối cảnh TP.HCM hướng tới phát triển công nghiệp văn hóa, xây dựng thị trường nghệ thuật chuyên nghiệp, hiện đại. Việc chuẩn hóa hoạt động biểu diễn vì thế không chỉ giải quyết vấn đề trước mắt, mà còn tạo nền tảng cho sự phát triển bền vững của toàn ngành. ■

Sở VHTT TP.HCM đang xử lý vi phạm tiết mục *Mê Linh biệt khúc*

Sở VHTT TP.HCM cho biết, hiện đang hoàn thiện hồ sơ để xử lý vi phạm theo quy định liên quan đến trích đoạn cải lương Mê Linh biệt khúc *do Võ Thị Thùy Dung (Bùm Bum) biểu diễn trong chương trình* Tự tình phương Nam 4, *do tiết mục này chưa được cấp phép.*

Trước đó, ngày 26.2.2026, Sở tiếp nhận hồ sơ đề nghị tổ chức biểu diễn của Công ty TNHH Giải trí Kim Loan và đến ngày 5.3 đã ban hành văn bản chấp thuận chương trình, đồng thời Hội đồng nghệ thuật tiến hành thẩm định nội dung theo quy định. Tuy nhiên, qua kiểm tra, cơ quan quản lý xác định tiết mục Mê Linh biệt khúc *không nằm trong danh mục đã đăng ký. Tại buổi làm việc ngày 16.3, đại diện đơn vị tổ chức thừa nhận sai sót khi biểu diễn ngoài nội dung được cấp phép.*

Đại diện Sở VHTT TP.HCM thông tin, việc kế thừa, phát huy nghệ thuật truyền thống vẫn luôn được khuyến khích, tuy nhiên, nghệ sĩ cần đầu tư chuyên môn, tuân thủ quy định cấp phép. Thời gian tới, Sở sẽ tăng cường vai trò Hội đồng nghệ thuật nhằm bảo đảm chất lượng và kỷ cương biểu diễn.

Võ Thị Thùy Dung (Bùm Bum), con gái nghệ sĩ Tiểu Linh, được biết đến qua mạng xã hội. Phần trình diễn Mê Linh biệt khúc *của cô tại chương trình đã gây tranh luận về vấn đề cấp phép và chất lượng biểu diễn.*

Những con thuyền chở ký ức hùng binh Hoàng Sa

● NHƯ ĐỒNG

Giữa nhịp sống hiện đại nơi đảo tiền tiêu Lý Sơn, những giá trị văn hóa biển đảo vẫn được gìn giữ bền bỉ bằng đôi tay và tâm huyết của thế hệ trẻ. Từ những mô hình thuyền buồm và hình nộm thế thân trong Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa, ký ức về đội hùng binh năm xưa không chỉ được tái hiện, mà còn tiếp tục lan tỏa như một mạch nguồn văn hóa - tâm linh sống động, kết nối quá khứ với hiện tại và bồi đắp tình yêu biển đảo cho cộng đồng hôm nay.

Họa sĩ trẻ Nguyễn Văn Đạt tỉ mỉ hoàn thiện mô hình thuyền buồm, cùng các hình nộm thế thân, góp phần giữ gìn hồn cốt Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa

Tấm lòng và tâm huyết của thế hệ trẻ

Trực tiếp tham gia chế tác các lễ vật, họa sĩ trẻ Nguyễn Văn Đạt là hình ảnh tiêu biểu của lớp trẻ Lý Sơn đang bền bỉ tiếp nối truyền thống, góp phần làm sống dậy ký ức lịch sử bằng niềm tự hào, trách nhiệm và tình yêu sâu sắc với quê hương. Sinh ra và lớn lên trên đảo, tuổi thơ của anh gắn liền với những câu chuyện về đội hùng binh Hoàng Sa - những chuyến hải trình không hẹn ngày trở lại - âm thầm nuôi dưỡng trong anh một tình cảm đặc biệt với di sản văn hóa biển đảo quê nhà.

Theo đuổi con đường mỹ thuật, anh tìm thấy ở việc chế tác mô hình thuyền buồm và các hình nộm thế thân sự giao thoa giữa nghề nghiệp, đam mê và trách nhiệm gìn giữ di sản. Các sản phẩm đã vượt ra ngoài giá trị trưng bày đơn thuần, trở thành nơi kết tinh của tâm huyết, niềm tin và tinh thần tri ân tiền nhân.

"Để làm được một con thuyền hoàn chỉnh, điều đầu tiên là phải hiểu - hiểu về lịch sử, nghi lễ và những lớp nghĩa tâm linh phía sau từng chi tiết", Đạt tâm sự. Anh đã dành nhiều thời gian sưu tầm tư liệu, học hỏi từ các bậc cao niên và trao đổi với những người cùng nghề để hoàn thiện sản phẩm. Những vật liệu như mút cứng, tấm format, gỗ, keo 502, silicon… được kết hợp linh hoạt. Dưới đôi bàn tay khéo léo, từng mô hình hiện lên sống động với cột buồm, dây neo, mái chèo, tái hiện dáng dấp những con thuyền năm xưa.

"Đây không chỉ là công việc mà còn là câu chuyện tâm linh. Mỗi con thuyền đều được làm bằng tất cả tâm sức của tôi", anh nói. Chính sự tỉ mỉ, công phu ấy đã tạo nên chiều sâu và sức sống cho từng sản phẩm, khiến không gian nghi lễ thêm trang trọng, linh thiêng trong mùa lễ năm nay.

Với anh, việc tham gia chế tác các mô hình thuyền buồm và hình nộm thế thân là một niềm vinh dự lớn. "Đây là minh chứng lịch sử cho quá trình xác lập và bảo vệ chủ quyền biển đảo của cha ông", anh chia sẻ. Công việc giúp anh hiểu sâu hơn về truyền thống, đồng thời lan tỏa tình yêu biển đảo quê hương, khơi dậy sự gắn bó trong thế hệ trẻ cùng tham gia.

Tốt nghiệp Đại học Mỹ thuật TP.HCM, anh Đạt từng có gần một thập kỷ học tập và làm việc tại TP.HCM trước khi trở về Quảng Ngãi. Hiện anh là hội viên Hội Mỹ thuật tỉnh và đã có hơn 5 năm hoạt động chuyên nghiệp trong lĩnh vực nghệ thuật. Cơ duyên với các mô hình mang yếu tố tâm linh, đình chùa được anh tìm hiểu khoảng 3-5 năm gần đây, trong khi niềm đam mê thực sự đã được nuôi dưỡng từ những năm tháng tuổi thơ, khi anh lớn lên cùng hình ảnh những cánh buồm và các sinh hoạt văn hóa nơi đình, miếu làng.

Để chuẩn bị cho Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa, đình An Hải thực hiện 3 mô hình thuyền buồm, cùng các hình nộm thế thân, phẩm vật tế lễ, bài vị của các Cai đội Hoàng Sa, binh lính và các vị thần cai quản biển cả. Sau nghi lễ chính là nghi thức thả thuyền ra biển, cầu siêu cho vong linh lính Hoàng Sa xưa, đồng thời cầu bình an cho cộng đồng.

Lễ Khao lề thế lính Hoàng Sa phản ánh sinh động lịch sử xác lập và bảo vệ chủ quyền biển đảo Việt Nam, đặc biệt tại Hoàng Sa - Trường Sa. Nghi lễ góp phần khơi dậy lòng yêu nước, gìn giữ các giá trị văn hóa và giáo dục truyền thống cho thế hệ con cháu trên đảo Lý Sơn. Các mô hình thuyền buồm, hình nộm thế thân vì thế trở thành phương tiện truyền tải lịch sử trực quan, giúp người dân hiểu sâu hơn về cội nguồn và tinh thần cộng đồng.

Di sản văn hóa và sức lan tỏa cộng đồng

Những mô hình thuyền buồm vượt ra ngoài giá trị của một sản phẩm mỹ thuật đơn thuần, trở thành biểu tượng gắn bó mật thiết với lịch sử và đời sống tâm linh của cư dân đảo. Ông Trần Du (65 tuổi, người dân xã An Hải) chia sẻ: "Hình ảnh thuyền buồm gợi nhắc đến đội hùng binh Hoàng Sa. Mô hình mang ý nghĩa cầu bình an, thuận lợi cho mỗi chuyến ra khơi, đồng thời thể hiện sự tri ân đối với các bậc tiền nhân".

Những mô hình thuyền buồm và hình nộm thế thân sẵn sàng cho nghi thức thả ra biển, nơi ký ức lịch sử và tâm linh kết nối quá khứ với hiện tại

Theo ông Nguyễn Ngọc Thanh (73 tuổi), Trưởng BTC đình An Hải, những mô hình thuyền buồm chính là biểu tượng của hành trình giữ nước mà cha ông đã dày công vun đắp. Trong ký ức của người dân đảo, thuyền buồm từng là phương tiện gắn liền với những chuyến hải trình, thực hiện nhiệm vụ bảo vệ chủ quyền tại Hoàng Sa và Trường Sa, kết tinh tinh thần kiên cường và lòng yêu nước của bao thế hệ.

Sự tiếp nối của lớp trẻ mang lại niềm xúc động sâu sắc cho những người đi trước. Ông Thanh bày tỏ: "Các bạn trẻ hôm nay vừa gìn giữ nghề truyền thống, vừa góp phần quảng bá hình ảnh quê hương và lịch sử ra bên ngoài, qua đó lưu giữ ký ức về cội nguồn cho các thế hệ mai sau".

Hoạt động chế tác mô hình thuyền buồm và hình nộm thế thân cũng trở thành sợi dây gắn kết cộng đồng, đồng thời là phương thức giáo dục truyền thống sinh động. Từ những con thuyền nhỏ bé, một câu chuyện lớn về lịch sử, văn hóa và tinh thần cộng đồng vẫn đang được bền bỉ trao truyền, tiếp nối nơi đảo tiền tiêu Lý Sơn. ■

Côn Đảo trên lộ trình trở thành đảo xanh, thông minh, đáng sống

UBND TP.HCM vừa ban hành thông báo kết luận của Chủ tịch UBND TP Nguyễn Văn Được tại buổi làm việc với Ban Thường vụ Đảng ủy đặc khu Côn Đảo, nhấn mạnh định hướng phát triển địa phương theo mô hình "đảo xanh, thông minh, đáng sống". Theo đánh giá, trong quý I.2026, đặc khu Côn Đảo tiếp tục ghi nhận nhiều kết quả tích cực về kinh tế - xã hội. Các lĩnh vực thương mại, dịch vụ, du lịch duy trì đà tăng trưởng; công tác tài chính, cải cách hành chính, chuyển đổi số, giáo dục, văn hóa, an sinh xã hội được triển khai đồng bộ, bước đầu mang lại hiệu quả...

Chủ tịch UBND TP.HCM yêu cầu quán triệt quan điểm phát triển hài hòa giữa bảo tồn và phát triển, gắn giữ gìn giá trị lịch sử, văn hóa cách mạng với tăng trưởng xanh, bền vững. Mục tiêu hướng tới là xây dựng Côn Đảo trở thành điểm đến du lịch sinh thái, tâm linh đặc sắc, mang bản sắc riêng, không đánh đổi môi trường và di sản lấy tăng trưởng kinh tế trước mắt.

Định hướng này được cụ thể hóa trên ba trụ cột: "Đảo xanh" với ưu tiên bảo vệ hệ sinh thái rừng và biển; "Thông minh" thông qua đẩy mạnh ứng dụng khoa học công nghệ, chuyển đổi số; "Đáng sống" với mục tiêu nâng cao chất lượng hạ tầng, dịch vụ và đời sống người dân.

Để triển khai, TP.HCM giao các sở, ngành khẩn trương hoàn thiện hồ sơ, trình ban hành Nghị quyết về cơ chế, chính sách đặc thù cho Côn Đảo trước ngày 1.6. Đồng thời, đẩy nhanh việc điều chỉnh quy hoạch chung và quy hoạch chi tiết trong quý II.2026 nhằm tạo nền tảng thu hút đầu tư. Bên cạnh đó, TP thúc đẩy xây dựng mô hình "Đặc khu số - Chính quyền số - Du lịch thông minh", tích hợp dữ liệu vào hệ thống điều hành thông minh (IOC). Viện Nghiên cứu Phát triển TP.HCM được giao hoàn thiện chiến lược phát triển Côn Đảo đến năm 2035, tầm nhìn 2050.

KIỀU GIANG

Giới trẻ trong vòng xoáy "FOMO"

● **Bài, ảnh: KHÁNH DUY - HOÀNG LINH**

Công nghệ phát triển mang đến đời sống tinh thần phong phú hơn cho người trẻ, nhưng đồng thời cũng kéo theo những biến chuyển tâm lý - xã hội phức tạp. Nổi bật trong đó là hội chứng FOMO (Fear of Missing Out - nỗi sợ bị bỏ lỡ). Từ tâm lý này, văn hóa "đu trend" hình thành như một hệ quả tất yếu, cuốn họ vào những khoái cảm tức thời từ các trào lưu trên không gian ảo. Điều đó đặt ra một vấn đề đáng suy ngẫm: "Liệu người trẻ có đang quá sa lầy vào những thú vui ngắn hạn mà vô tình lãng quên đi chính gia đình, người thân của mình?".

Người trẻ đang chọn gì?

Hội chứng FOMO là cảm giác lo sợ rằng mình đang bỏ lỡ những thông tin, sự kiện, trải nghiệm hay cơ hội có thể cải thiện cuộc sống. Đó là tâm lý "phải theo kịp", "không được đứng ngoài", khi đời sống ngày càng gắn chặt với thế giới trực tuyến, đặc biệt là mạng xã hội. Với không ít người trẻ Việt Nam, FOMO dần trở thành trạng thái thường trực, họ liên tục làm mới bảng tin, kiểm tra thông báo... để không lỡ nhịp với dòng chảy thời sự. Nhưng chính guồng quay ấy đang âm thầm bào mòn quỹ thời gian dành cho gia đình và người thân.

Có thể nói, sự lan rộng và phức tạp của FOMO là hệ quả trực tiếp của mạng xã hội cùng sự phát triển vượt bậc của công nghệ, đặc biệt là thiết bị di động. Điện thoại thông minh giúp con người kết nối liên tục với các mối quan hệ và công việc, nhưng cũng khiến thói quen "cập nhật không ngừng" trở nên phổ biến. Nỗi sợ bỏ lỡ một cơ hội nào đó khiến nhiều người khó rời mắt khỏi màn hình, vô tình mở đường cho văn hóa "đu trend" - những trào lưu lan nhanh, thay đổi chóng vánh. Và trong guồng quay không ngừng của đời sống số, họ đang dần đánh đổi những cuộc trò chuyện trực tiếp, những bữa cơm sum vầy và sự gắn kết với gia đình...

Đu trend ngày nay không đơn thuần là thú vui, mà đã trở thành phong cách sống phổ biến, phản ánh nhu cầu được công nhận và khẳng định bản thân. Tuy nhiên, đằng sau đó còn là nỗi lo bị "tối cổ", bị xem là lạc lõng trong một xã hội vận hành với tốc độ chóng mặt. Các nền tảng như TikTok, Thread... với thuật toán thông minh đã khuếch đại áp lực này, khiến người trẻ luôn trong trạng thái phải biết, phải tham gia, phải thể hiện mình đang theo kịp xu hướng. Khi càng chìm sâu vào những lượt thích, chia sẻ hay bình luận, họ càng bị cuốn vào vòng xoáy của sự công nhận ảo, đôi khi đánh đổi cả thời gian, tài chính và sự cân bằng tâm lý.

Arts toy - một trào lưu nổi lên trong những năm gần đây luôn là mục tiêu săn đón của các bạn trẻ

Một ví dụ điển hình là trào lưu art toy (sưu tầm đồ chơi nghệ thuật) với những "cơn sốt" như Labubu, Baby Three… Tại thời điểm đỉnh cao, các món đồ này tạo ra lượng tương tác khổng lồ trên Facebook, TikTok, Thread, đồng thời đẩy giá trị thị trường tăng vọt, đặc biệt với các phiên bản giới hạn. Khi một ngôi sao quốc tế lăng xê, món đồ chơi ấy lập tức trở thành "tấm vé" bước vào cộng đồng của những người sành điệu. Người trẻ Việt Nam nhanh chóng tham gia cuộc săn lùng, như một cách khẳng định mình không đứng ngoài xu hướng toàn cầu. Sức ảnh hưởng của KOLs lúc này đóng vai trò như một tín hiệu xã hội, nếu bạn không sở hữu, bạn sẽ bị bỏ lại phía sau. Điều đó kích hoạt FOMO mạnh mẽ, biến những món đồ có giá trị sử dụng không cao trở thành "phải có". Nhưng cũng chính từ những cuộc săn đuổi vô bổ, thời gian và sự gắn kết gia đình đang bị đánh đổi cho những giá trị ngắn hạn, ít bền lâu.

Từ FOMO đến đu trend: Khi gia đình không còn là ưu tiên

Văn hóa đu trend là sản phẩm trực tiếp của một xã hội "ảo", nơi không ít thanh thiếu niên, thay vì lựa chọn gắn bó với thực tại, lại tìm cách trú ẩn trong thế giới mạng. Ở đó, những lượt like, share, những bình luận vô thưởng vô phạt hay lời khen sáo rỗng dần trở thành "liều thuốc tinh thần" khiến họ lệ thuộc. Và khi đã quen với việc ngoảnh mặt trước đời sống thật, hệ quả tất yếu là họ dần đánh mất khả năng kết nối với chính gia đình mình. Sự hiện diện trong mái ấm trở nên hời hợt, thiếu cảm xúc. Cha mẹ khó chạm tới thế giới nội tâm của con cái, khi những đứa trẻ chọn cuộc vui tức thời trên mạng xã hội thay vì trò chuyện, chia sẻ với người thân.

Không dừng ở đó, văn hóa đu trend còn âm thầm kéo giãn khoảng cách thế hệ. Khi người trẻ mải mê chạy theo những trào lưu thời thượng mà thế hệ trước khó có thể thấu hiểu, sự khác biệt trong cách nhìn nhận và giá trị sống ngày càng trở nên rõ nét, từ đó bào mòn sự gắn kết vốn đã mong manh. Song song với đó là tâm lý so sánh nảy sinh từ FOMO, với những câu hỏi quen thuộc: "Tại sao họ có mà mình lại không có?". Những hình ảnh "gia đình hoàn hảo" được tô vẽ trên mạng xã hội vô tình trở thành thước đo, khiến nhiều người chưa đủ trưởng thành áp đặt kỳ vọng phi thực tế lên chính gia đình mình, tạo nên những áp lực, đôi khi bất công với cha mẹ.

Sức hấp dẫn của các trào lưu không chỉ dừng ở cảm xúc mà còn len sâu vào đời sống vật chất, tác động trực tiếp đến nền tảng tài chính của gia đình. Việc chạy theo xu hướng vô hình trung cổ vũ một lối sống hình thức, nơi giá trị cá nhân bị gắn chặt với đồ hiệu, thiết bị công nghệ hay những chuyến du lịch hào nhoáng. Với người chưa tự chủ kinh tế, áp lực "bằng bạn bằng bè" thường chuyển hóa thành gánh nặng cho cha mẹ. Những đòi hỏi mua sắm thiếu thực tế, phục vụ cho sự phô diễn trên không gian mạng, dần trở thành mầm mống của những mâu thuẫn âm ỉ, khiến sợi dây liên kết gia đình thêm phần căng thẳng.

Ở nhiều gia đình, bữa cơm vốn là nơi kết nối yêu thương đang dần bị thay thế bởi những khoảnh khắc dàn dựng để chụp ảnh, đăng tải. Tiếng cười nói nhường chỗ cho sự im lặng, nơi mỗi người chìm trong màn hình điện thoại của riêng mình. Khi lớp vỏ giả tạo được đặt cao hơn giá trị cốt lõi, gia đình không còn là chốn bình yên, mà biến thành một "ngân hàng phi lãi suất" - nơi đáp ứng những nhu cầu chi tiêu thiếu cân nhắc. Và khi ấy, sự gắn kết gia đình - điều tưởng chừng hiển nhiên - lại trở thành một thứ xa xỉ, phải đánh đổi bằng tiền bạc để duy trì những nhu cầu tiêu dùng không hồi kết.

FOMO hay du trend không phải là vấn đề, nếu người trẻ biết dừng lại đúng lúc và lựa chọn điều gì thực sự quan trọng. Điều đáng suy ngẫm nằm ở chỗ, khi những giá trị nhất thời ngày càng lấn át, thì những kết nối bền vững lại dần bị đẩy lùi. Giữa nhịp sống số hối hả, có lẽ điều cần giữ không phải là việc theo kịp mọi xu hướng, mà là khả năng hiện diện trọn vẹn bên người thân yêu. Bởi sau tất cả, gia đình là nơi duy nhất không cần chạy theo điều gì, nhưng luôn mở rộng cửa để ta trở về. ■

"Bác sĩ gia đình" đến tận nhà khám bệnh cho dân

Sáng qua 5.4, hưởng ứng Ngày Sức khỏe toàn dân, phường Xuân Hòa (TP.HCM) tổ chức các đội thuộc mô hình "Bác sĩ gia đình" đến khám bệnh tại nhà cho người dân. Trạm y tế phường triển khai 6 đội đến 24 khu phố để thu thập thông tin sức khỏe, khám và tư vấn trực tiếp.

Tại trụ sở UBND phường Xuân Hòa, chương trình khám sức khỏe cho người cao tuổi được tổ chức với nhiều chuyên khoa như nội tổng quát, tim mạch, huyết áp, tiểu đường, khám mắt, kết hợp tư vấn và cấp phát thuốc miễn phí. Song song đó, hoạt động tuyên truyền phòng, chống các bệnh tay chân miệng, não mô cầu, Rota virus cũng được triển khai đến giáo viên các trường mầm non, tiểu học, THCS và cộng tác viên sức khỏe cộng đồng... Đối với những trường hợp đã mắc bệnh, việc theo dõi và quản lý tại cộng đồng giúp nâng cao hiệu quả điều trị, giảm nguy cơ biến chứng.

Theo chủ trương của Sở Y tế TP.HCM, bệnh nhân mắc bệnh mãn tính sau khi điều trị ổn định tại các bệnh viện chuyên khoa sẽ được chuyển về trạm y tế địa phương để tiếp tục khám và cấp thuốc. Trạm y tế được cung cấp danh mục thuốc tương đương tuyến chuyên sâu, giúp người dân thuận tiện trong điều trị, giảm chi phí đi lại và góp phần giảm tải cho bệnh viện tuyến trên.

Trong hệ thống chăm sóc sức khỏe ban đầu, trạm y tế giữ vai trò như một "màng lọc" quan trọng. Khi bệnh nhân có dấu hiệu chuyển nặng, trạm sẽ kết nối trực tiếp với các bệnh viện tuyến trên để hội chẩn qua điện thoại, Zalo hoặc chuyển viện kịp thời, bảo đảm người bệnh được can thiệp nhanh chóng và hiệu quả. **HỒNG HẠNH**

Nghịch lý dân số và World Cup

● KHẢI HƯNG

Việc xác định các suất cuối cùng dự World Cup 2026 không chỉ mang đến những bất ngờ về chuyên môn, mà còn gợi mở một nghịch lý đáng suy ngẫm đó là dân số đông chưa bao giờ là bảo chứng cho thành công bóng đá. Từ thực tế ấy, câu chuyện phát triển bóng đá bền vững đặt ra một câu hỏi căn bản hơn là làm thế nào để biến tiềm năng con người thành sức mạnh thực sự, và vì sao bóng đá học đường đang trở thành điểm khởi đầu quan trọng của giấc mơ World Cup ở nhiều quốc gia?

8/10 quốc gia đông dân nhất không dự World Cup

Dịp FIFA Days cuối tháng 3 vừa qua đã xác định chủ nhân của những tấm vé cuối cùng dự vòng chung kết World Cup 2026. Bất ngờ lớn nhất là Italia, đội tuyển 4 lần vô địch thế giới vắng mặt ở kỳ World Cup thứ ba liên tiếp. Tuy nhiên, còn một "bất ngờ" lớn hơn đến từ… Ban Dân số Liên Hợp Quốc (UNPD). Đầu năm nay, UNDP công bố danh sách 10 quốc gia có dân số lớn nhất thế giới gồm: Ấn Độ (1,476 tỉ người), Trung Quốc (1,412 tỉ người), Mỹ (349,03 triệu người), Indonesia (287,88 triệu người), Pakistan (259,29 triệu người), Nigeria (242,43 triệu người), Brazil (213,56 triệu người), Bangladesh (177,81 triệu người), Nga (143,39 triệu người), Ethiopia (138,9 triệu người). Trong danh sách này, chỉ có Brazil và Mỹ dự World Cup 2026.

8/10 quốc gia đông dân nhất thế giới không dự World Cup 2026

Trong tiến trình phát triển của bóng đá thế giới, quy mô dân số thường được xem là một trong những yếu tố nền tảng quyết định tiềm năng của một quốc gia. Tuy nhiên, thực tiễn cho thấy, dân số đông không đồng nghĩa với thành công, và ngược lại, nhiều quốc gia có dân số khiêm tốn vẫn xây dựng được nền bóng đá phát triển bền vững. Mối quan hệ giữa dân số và bóng đá vì thế cần được nhìn nhận đa chiều, trong đó con người là điều kiện cần, còn tư duy phát triển, hệ thống tổ chức và văn hóa thể thao mới là yếu tố quyết định.

Không thể phủ nhận, dân số lớn mang lại nguồn cầu thủ tiềm năng dồi dào. Với số lượng dân cư đông, xác suất xuất hiện tài năng cao hơn, đồng thời giúp các quốc gia dễ dàng tổ chức phong trào bóng đá rộng khắp, từ học đường đến cộng đồng. Những cường quốc bóng đá như Brazil, Đức, Pháp hay Anh đều sở hữu dân số lớn hoặc trung bình, đủ để duy trì hệ thống đào tạo nhiều tầng lớp, liên tục sàng lọc và bổ sung lực lượng cho các đội tuyển quốc gia. Dân số đông cũng tạo điều kiện hình thành thị trường bóng đá rộng, từ người chơi, khán giả đến các ngành công nghiệp phụ trợ như truyền thông, tài trợ, bản quyền. Ở góc độ này, dân số được xem như nền móng ban đầu, giúp bóng đá có "đất" để phát triển.

Tuy nhiên, nhiều quốc gia đông dân nhưng thành tích không tương xứng. Nguyên nhân nằm ở việc dân số chỉ cung cấp số lượng, còn chất lượng phụ thuộc vào hệ thống. Thiếu quy hoạch đào tạo trẻ, cơ sở hạ tầng yếu, giải đấu kém chất lượng hoặc quản trị bóng đá thiếu chuyên nghiệp có thể khiến lợi thế dân số trở nên lãng phí. Khi tài năng không được phát hiện sớm, không được huấn luyện bài bản và không có môi trường thi đấu phù hợp, quy mô dân số lớn cũng không thể chuyển hóa thành sức mạnh bóng đá thực sự.

Bệ phóng bóng đá học đường

Nhật Bản là trường hợp tiêu biểu cho việc biến tiềm năng dân số thành sức mạnh bóng đá thực chất, mà hạt nhân chính là bóng đá học đường. Không chờ đợi vào những "lò đào tạo tinh hoa" mang tính chọn lọc hẹp, Nhật Bản xây dựng nền bóng đá từ trường học, nơi bóng đá được xem là một phần của giáo dục toàn diện. Hệ thống các giải trung học, cao trung và đại học tại Nhật Bản có tính cạnh tranh rất cao, được tổ chức bài bản, liên tục và thu hút sự quan tâm lớn của xã hội. Những giải đấu như toàn quốc cấp trung học không chỉ là sân chơi phong trào, mà thực chất là bệ phóng chuyên môn, nơi cầu thủ được rèn luyện cả kỹ năng, kỷ luật, tinh thần tập thể và ý chí thi đấu.

Điểm quan trọng là bóng đá học đường Nhật Bản không tách rời bóng đá chuyên nghiệp, mà liên thông chặt chẽ với các CLB J.League. Nhiều cầu thủ đội tuyển quốc gia trưởng thành trực tiếp từ môi trường này, cho thấy Nhật Bản không phụ thuộc vào "thế hệ vàng", mà luôn duy trì được dòng chảy kế cận ổn định. Nhờ coi trọng bóng đá học đường, Nhật Bản đã giải quyết được bài toán cốt lõi mà nhiều quốc gia đông dân gặp phải đó là biến số lượng thành chất lượng. Chất lượng này thêm một lần nữa được thể hiện khi đội tuyển Nhật Bản đánh bại đội tuyển Anh ngay trên thánh địa Wembley. Việc liên tục góp mặt tại World Cup và dần cạnh tranh sòng phẳng với các đội bóng hàng đầu châu Âu là kết quả tất yếu của một chiến lược phát triển bền bỉ, trong đó trường học chính là nền móng, chứ không phải phần phụ của bóng đá quốc gia.

Với dân số hơn 100 triệu người, Việt Nam được đánh giá là quốc gia có tiềm năng bóng đá lớn trong khu vực châu Á. Những thành công trong hơn một thập niên qua cho thấy, khi có định hướng đúng, bóng đá Việt Nam hoàn toàn có thể vươn tầm. Tuy nhiên, bài toán hiện nay không còn là mở rộng số lượng, mà là nâng cao chất lượng. Phát triển bóng đá Việt Nam trong giai đoạn mới đòi hỏi sự chuyển dịch từ phong trào sang chuyên nghiệp, từ đào tạo đại trà sang đào tạo tinh, từ thành tích ngắn hạn sang chiến lược dài hạn. Dân số đông giúp Việt Nam có nhiều lựa chọn, nhưng chỉ khi đi kèm hệ thống thi đấu khoa học, đào tạo HLV bài bản và đầu tư cơ sở vật chất, lợi thế đó mới được khai thác hiệu quả.

Mối quan hệ giữa dân số và sự phát triển bóng đá là mối quan hệ hỗ trợ, không mang tính quyết định tuyệt đối. Dân số tạo ra tiềm năng, nhưng chính tư duy phát triển, chất lượng đào tạo và văn hóa bóng đá mới là yếu tố biến tiềm năng thành thành tựu. Trong bối cảnh toàn cầu hóa và chuyên nghiệp hóa mạnh mẽ, bài toán của bóng đá không còn nằm ở "đông hay ít người", mà ở câu hỏi: Một quốc gia sử dụng nguồn lực con người của mình hiệu quả đến đâu. ■

Việt Nam bỏ xa Indonesia và Malaysia

Theo cập nhật mới nhất từ bảng xếp hạng Opta, hệ thống phân tích dữ liệu bóng đá hàng đầu thế giới, V.League đã tăng một bậc để vươn lên vị trí thứ 117 thế giới, qua đó chính thức vượt qua Chinese Super League (Trung Quốc) và tiếp tục khẳng định vị thế hàng đầu của bóng đá Việt Nam trong khu vực Đông Nam Á.

Hệ thống xếp hạng của Opta được xây dựng dựa trên nhiều tiêu chí, trong đó trọng tâm là thành tích thi đấu của các CLB ở đấu trường khu vực và châu lục, mức độ cạnh tranh nội tại của giải đấu, cùng đánh giá tổng thể theo từng liên đoàn. Vì vậy, thứ hạng không chỉ phản ánh chất lượng chuyên môn của giải đấu, mà còn cho thấy tầm ảnh hưởng và khả năng cạnh tranh của các CLB khi bước ra sân chơi quốc tế.

Theo bảng xếp hạng mới nhất, V.League hiện xếp thứ 14 châu Á và đứng thứ hai khu vực Đông Nam Á, chỉ sau Thai League của Thái Lan. Đáng chú ý, giải đấu hàng đầu Việt Nam đã vượt qua Chinese Super League, vốn đang đứng ở vị trí 119 thế giới, trong bối cảnh giải đấu của Trung Quốc từng được xem là "điểm đến vàng" của các ngôi sao quốc tế trong giai đoạn đầu tư mạnh mẽ trước đây.

Không chỉ vượt Trung Quốc, V.League còn tạo ra khoảng cách khá xa so với các giải đấu khác trong khu vực. Cụ thể, Indonesia Super League hiện xếp hạng 155, trong khi Malaysia Super League đứng thứ 173 thế giới. Khoảng cách này cho thấy sự ổn định và thăng tiến của bóng đá Việt Nam so với các đối thủ trực tiếp ở Đông Nam Á trong những năm gần đây.

Theo đánh giá của Opta, nếu chỉ xét nhóm các CLB mạnh nhất, một số đội bóng hàng đầu của Trung Quốc vẫn có thể nhỉnh hơn nhờ lực lượng ngoại binh chất lượng. Tuy nhiên, xét trên mặt bằng chung toàn giải, V.League lại được đánh giá cao hơn nhờ tính cạnh tranh đồng đều giữa các đội bóng, yếu tố đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao điểm số tổng thể của giải đấu.

Bước tiến của V.League trên bảng xếp hạng Opta gắn liền với thành tích tích cực của các CLB Việt Nam tại các giải đấu khu vực và châu lục. Ở mùa giải 2025/26, CAHN đã lọt vào vòng 1/8 AFC Champions League Two, trong khi Thép Xanh Nam Định ghi dấu ấn khi tiến sâu tại Cup các CLB Đông Nam Á. Trước đó, CAHN cũng từng góp mặt ở trận chung kết giải đấu khu vực và chỉ chịu thất bại đáng tiếc trên sân của Buriram United.

Những kết quả này cho thấy sự tiến bộ về chất lượng chuyên môn, bản lĩnh thi đấu và mức độ đầu tư của các CLB V.League khi tham gia sân chơi quốc tế. Qua đó, V.League không chỉ củng cố vị thế trong khu vực Đông Nam Á, mà còn từng bước cải thiện hình ảnh và thứ hạng trên bản đồ bóng đá châu Á và thế giới.

ĐẶNG XÁ

ĐỘI TUYỂN FUTSAL NAM:

Thay đổi để hướng đến tương lai

● **VĨNH HY**

Hôm nay 6.4, đội tuyển futsal Việt Nam chính thức bước vào hành trình tại Giải futsal vô địch Đông Nam Á 2026 với mục tiêu không gì khác ngoài việc đạt thành tích tốt để lấy lại niềm tin nơi người hâm mộ, sau chuỗi kết quả chưa như kỳ vọng trong thời gian qua.

Giải đấu khu vực sẽ là cơ hội để đội tuyển Việt Nam hướng đến những kết quả tích cực, chuẩn bị cho hành trình góp mặt tại World Cup năm 2028

Điểm tích cực từ lực lượng

Đội tuyển futsal Việt Nam đang có những chuyển biến tích cực về lực lượng và định hướng phát triển khi bước vào quá trình chuẩn bị cho giải Đông Nam Á 2026. Dưới sự dẫn dắt của HLV Diego Giustozzi, đội tuyển đang từng bước xây dựng lực lượng ổn định, kết hợp giữa kinh nghiệm và sức trẻ nhằm hướng tới các mục tiêu dài hạn.

Trong đợt tập trung lần này, bộ khung từng tham dự VCK futsal châu Á 2026 tiếp tục được tin tưởng sử dụng. Những cái tên như Gia Hưng, Công Viên, Mạnh Dũng, Đa Hải, Văn Tú, Thịnh Phát hay Ngọc Ánh đều là các cầu thủ có chuyên môn tốt, thường xuyên thi đấu quốc tế và đã thể hiện được bản lĩnh trận mạc. Việc giữ lại lực lượng nòng cốt, giúp đội tuyển duy trì sự ổn định về lối chơi cũng như kinh nghiệm thi đấu ở các giải đấu lớn trong khu vực và châu lục.

Bên cạnh đó, Ban huấn luyện cũng mạnh dạn trao cơ hội cho một số gương mặt trẻ như Nguyễn Thạc Hiếu hay An Lâm Tới nhằm tạo thêm sự cạnh tranh và thử nghiệm nhân sự. Đây được xem là bước đi cần thiết trong quá trình trẻ hóa của đội.

Chia sẻ về quyết định này, HLV Diego Giustozzi cho biết đội tuyển cần có kế hoạch dài hạn: "Chúng tôi phải trao cơ hội cho các cầu thủ trẻ. Ví dụ như Thạc Hiếu, cậu ấy đã thi đấu tốt trong màu áo U19 Quốc gia. Chúng tôi có khoảng hai năm để chuẩn bị cho giải châu Á 2028 với mục tiêu quan trọng là giành vé dự World Cup. Vì vậy, đây là thời điểm thích hợp để các cầu thủ trẻ từng bước được thử sức và rèn giũa trong môi trường đội tuyển quốc gia".

Một điểm đáng chú ý khác trong danh sách tập trung lần này là sự tái xuất của thủ môn Hồ Văn Ý. Thủ thành giàu kinh nghiệm của futsal Việt Nam trước đó vắng mặt do chưa hoàn toàn bình phục chấn thương. Việc được triệu tập trở lại cho thấy Ban huấn luyện đánh giá cao vai trò cũng như kinh nghiệm của anh trong đội hình.

HLV Diego Giustozzi đánh giá rất cao cậu học trò của mình: "Văn Ý là một thủ lĩnh, một cầu thủ có kinh nghiệm và bản lĩnh trận mạc dày dạn khi đã thi đấu rất nhiều trận quốc tế. Tôi rất vui khi cậu ấy đã bình phục để trở lại. Sự góp mặt của Văn Ý chắc chắn sẽ giúp đội tuyển có thêm một cầu thủ chất lượng".

Với sự kết hợp giữa lực lượng giàu kinh nghiệm và các cầu thủ trẻ tiềm năng, đội tuyển Việt Nam đang cho thấy những tín hiệu tích cực trong quá trình chuẩn bị cho Giải vô địch Đông Nam Á 2026. Đây không chỉ là mục tiêu trước mắt mà còn là bước đệm quan trọng để đội tuyển hướng tới các đấu trường lớn hơn trong tương lai, đặc biệt là mục tiêu giành vé tham dự World Cup.

Lấy lại niềm tin

Tại giải, thầy trò HLV Diego Giustozzi nằm ở bảng A cùng Myanmar, Timor-Leste và chủ nhà Thái Lan. Xét tương quan lực lượng và trình độ chuyên môn, đội tuyển Việt Nam được đánh giá vượt trội so với Myanmar và Timor-Leste, qua đó rộng cửa giành vé vào bán kết. Tuy nhiên, mục tiêu của đội không chỉ dừng lại ở việc đi tiếp, mà là cạnh tranh ngôi đầu bảng nhằm tạo lợi thế ở vòng knock-out.

Theo đánh giá của giới chuyên môn, trận đấu với Thái Lan ở lượt trận cuối ngày 8.4 sẽ mang tính quyết định cho vị trí nhất bảng. Đây là hai đội bóng có đẳng cấp và kinh nghiệm hàng đầu khu vực, thường xuyên góp mặt ở các sân chơi châu lục. Đội giành chiến thắng nhiều khả năng sẽ kết thúc vòng bảng ở vị trí số một, đồng thời tránh được nhà đương kim vô địch Indonesia là ứng viên sáng giá cho ngôi đầu bảng B tại vòng bán kết. Chính vì vậy, cuộc đối đầu với Thái Lan không chỉ là trận "chung kết sớm" của bảng A mà còn có ý nghĩa chiến lược trong hành trình tiến sâu của đội tuyển Việt Nam tại giải năm nay.

Bước vào giải đấu, đội tuyển Việt Nam mang theo không ít áp lực. Việc chỉ xếp hạng tư tại SEA Games 33 và dừng bước ở tứ kết VCK futsal châu Á 2026 đã khiến người hâm mộ phần nào thất vọng. Những kết quả này cũng đặt ra yêu cầu cấp thiết về sự cải thiện cả về chuyên môn lẫn bản lĩnh thi đấu của toàn đội. Thời gian vừa qua, đội tuyển đã có quá trình chuẩn bị kỹ lưỡng với sự kết hợp giữa lực lượng giàu kinh nghiệm và các gương mặt trẻ giàu tiềm năng. Sự trở lại của những trụ cột cùng tinh thần quyết tâm cao độ, đang giúp đội bóng cho thấy những tín hiệu tích cực trước giờ khai cuộc.

Không giấu tham vọng, Ban huấn luyện đã xác định rõ mục tiêu đó là giành quyền vào trận chung kết - thành tích mà năm 2024 đội đã làm được. Đây không chỉ là đích đến về mặt thành tích, mà còn là cơ hội để đội tuyển Việt Nam khẳng định vị thế tại khu vực, đồng thời tạo cú hích tinh thần cho những mục tiêu xa hơn.

Trong bối cảnh futsal Việt Nam đang hướng đến giấc mơ góp mặt tại World Cup trong năm 2028, Giải vô địch Đông Nam Á 2026 mang ý nghĩa như một bước chạy đà quan trọng. Một màn trình diễn thuyết phục không chỉ giúp đội tuyển lấy lại niềm tin từ người hâm mộ, mà còn tạo nền tảng vững chắc cho hành trình chinh phục các đấu trường lớn phía trước. Hành trình đã bắt đầu và hơn lúc nào hết, đội tuyển Việt Nam hiểu rằng họ cần chiến đấu không chỉ vì chiến thắng, mà còn vì niềm tin đã được gửi gắm. ■

TIN THỂ THAO

Giải Bóng rổ chuyên nghiệp Việt Nam 2026

Giải Bóng rổ chuyên nghiệp Việt Nam (VBA) 2026 tiếp tục duy trì thể thức thi đấu 5x5 sân nhà - sân khách, với sự góp mặt của 6 đội bóng bao gồm: Hanoi Buffaloes, Danang Dragons, Nha Trang Dolphins, Ho Chi Minh City Wings, Saigon Heat và Cantho Catfish. Dự kiến khởi tranh từ tháng 5, mùa giải VBA 2026 hứa hẹn sẽ tiếp tục mang bầu không khí bóng rổ rực lửa đến nhiều điểm cầu người hâm mộ, lan tỏa mạnh mẽ tinh thần thể thao đỉnh cao tại các thành phố lớn.

Theo Ban tổ chức, VBA 2026 không chỉ đánh dấu sự trở lại của một mùa giải bóng rổ chuyên nghiệp, mà còn mở ra một giai đoạn phát triển mới, nơi bóng rổ được định vị như trung tâm kết nối giữa thể thao đỉnh cao, giải trí hiện đại, trải nghiệm tiêu dùng năng động và những giá trị cộng đồng bền vững.

T.KHÔI

Lễ hội mô-tô phân khối lớn châu Á-Thái Bình Dương

Theo kế hoạch, lễ hội sẽ quy tụ hơn 2.000 biker, hơn 100 câu lạc bộ mô-tô trong và ngoài nước, cùng hàng chục nghìn du khách và người yêu xe. Với lợi thế về cảnh quan biển đặc trưng, hạ tầng đồng bộ và kinh nghiệm tổ chức sự kiện quy mô lớn, tỉnh Khánh Hòa được kỳ vọng trở thành điểm hẹn nổi bật của cộng đồng biker khu vực châu Á-Thái Bình Dương.

Castrol Superbike Fest 2026 dự kiến diễn ra từ ngày 29 - 31.5 tại nhiều địa điểm trung tâm như Quảng trường 2/4; Công viên Thanh Niên; khu vực Hòn Đỏ… tạo nên không gian lễ hội liên hoàn dọc bờ biển. Chuỗi hoạt động được thiết kế đa dạng, kết hợp giữa trình diễn mô-tô, trải nghiệm tốc độ, giao lưu cộng đồng và khám phá du lịch địa phương. Đặc biệt, hàng trăm mẫu xe phân khối lớn "đẹp-độc-lạ" sẽ được trưng bày tại khu vực quảng trường trung tâm của thành phố.

L.YẾN

THÔNG BÁO BẢO VỆ LUẬN ÁN TIẾN SĨ

Trường Đại học Thể dục thể thao thành phố Hồ Chí Minh tổ chức bảo vệ luận án tiến sĩ Giáo dục học cấp Trường cho nghiên cứu sinh **TRẦN VIỆT THẮNG.**

Tên đề tài: **"Xây dựng các giải pháp phát triển nguồn nhân lực thể dục thể thao của Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh".**

Ngành: Giáo dục học;
Mã số: 9140101.

Thời gian: 8 giờ 30 ngày 24 tháng 4 năm 2026.

Địa điểm: Phòng bảo vệ Luận án tiến sĩ, trường Đại học Thể dục thể thao thành phố Hồ Chí Minh, đường Võ Trường Toản, Khu phố 33, phường Linh Xuân, thành phố Hồ Chí Minh.

Kính mời các nhà khoa học, người quan tâm tới dự!

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Hà Lan thu hồi chiếc mũ vàng cổ

Cơ quan chức năng của Hà Lan cho biết đã thu hồi chiếc mũ vàng cổ có niên đại khoảng 2.500 năm tuổi của Romania, sau hơn một năm bị đánh cắp.

Chiếc mũ thuộc nền văn minh Dacia cổ đại và được coi là báu vật quốc gia của Romania đã được giới thiệu tại thành phố Assen dưới sự bảo vệ nghiêm ngặt của lực lượng an ninh. Hiện vật bị đánh cắp vào tháng 1.2025, khi các nghi phạm đột nhập Bảo tàng Drents và lấy đi chiếc mũ cùng ba vòng tay vàng.

KHẢ HÂN

Trẻ em chịu hậu quả nặng nề từ chiến sự Trung Đông

Theo UNICEF, hơn 340 trẻ em đã thiệt mạng và hàng nghìn em bị thương trong các cuộc tấn công liên quan đến xung đột giữa Mỹ và Israel với Iran.

Tại Lebanon, khoảng 400.000 trẻ em phải sơ tán, sống trong điều kiện thiếu thốn. Ở Palestine, bạo lực tiếp diễn khiến nhiều trẻ em thiệt mạng dù đã có lệnh ngừng bắn. Tại Israel, các vụ tấn công bằng tên lửa cũng khiến trẻ em thương vong. Ngoài ra, hàng loạt trường học bị phá hủy hoặc đóng cửa, làm gián đoạn việc học và gây tổn thương tâm lý kéo dài cho thế hệ tương lai.

TRÂM ANH

Thế giới thúc đẩy nỗ lực mở lại eo biển Hormuz

● **DUY HOÀNG**

Sự gián đoạn nghiêm trọng ở eo biển Hormuz (Iran) đã thúc đẩy thế giới phải khẩn trương tìm kiếm giải pháp khôi phục tuyến vận tải huyết mạch của năng lượng toàn cầu. Trong thời gian tới, các cuộc đàm phán ngoại giao được dự báo sẽ được đẩy mạnh, với sự tham gia của nhiều quốc gia nhằm nhanh chóng tháo gỡ bế tắc và khôi phục hoạt động hàng hải tại khu vực.

Một tàu chở hàng tại vùng Vịnh, chờ qua eo biển Hormuz **Ảnh: *REUTERS***

Eo biển Hormuz là tuyến đường biển chiến lược quan trọng bậc nhất thế giới, nơi khoảng 20% lượng dầu mỏ tiêu thụ toàn cầu và 20% khí tự nhiên hóa lỏng (LNG) đi qua hằng ngày. Tuyến đường này nối vịnh Ba Tư với Ấn Độ Dương, là con đường huyết mạch xuất khẩu dầu của các nước lớn như Saudi Arabia, Iran, UAE và Iraq.

Kể từ khi xảy ra xung đột giữa Mỹ và Israel với Iran vào cuối tháng 2 năm nay, eo biển Hormuz đã trở thành điểm nóng căng thẳng khi hoạt động vận tải dầu mỏ qua tuyến hàng hải chiến lược này bị gián đoạn nghiêm trọng. Các cuộc tấn công nhằm vào tàu thương mại cùng nguy cơ leo thang đã khiến lưu lượng hàng hải sụt giảm mạnh, đẩy giá năng lượng toàn cầu tăng cao.

Trong thời gian này, thị trường năng lượng thế giới cũng phải trải qua những biến động khó lường khi nguồn cung không đáp ứng đủ nhu cầu toàn cầu. Khoảng 1.000 tàu đang bị mắc kẹt do Iran phong tỏa một phần eo biển Hormuz. Trước khi xung đột xảy ra, các tàu chở dầu vận chuyển khoảng 1/5 nguồn cung dầu và khí đốt toàn cầu qua tuyến đường này. Kể từ khi chiến sự bùng phát, chỉ khoảng 130 tàu đi qua eo biển Hormuz, tương đương với số lượng tàu thường xuyên lưu thông mỗi ngày trong điều kiện bình thường.

Hệ lụy sẽ còn vượt ra ngoài phạm vi khu vực khi hơn 40 cơ sở hạ tầng năng lượng tại 9 quốc gia vùng Vịnh bị tàn phá nghiêm trọng, kéo theo những ảnh hưởng dài hạn đối với chuỗi cung ứng, ngay cả khi xung đột có thể hạ nhiệt trong thời gian tới. Tình hình căng thẳng tại khu vực đang dấy lên lo ngại về những tác động lan rộng dài lâu tới kinh tế và an ninh năng lượng thế giới. Mọi sự gián đoạn tại eo biển Hormuz, đang được xem như "thảm họa" đối với chuỗi cung ứng toàn cầu trong suốt tháng qua.

Trước nguy cơ khủng hoảng năng lượng leo thang bởi "nút thắt" Hormuz, ngay trong tuần qua, Anh đã chủ trì hội nghị trực tuyến với sự tham gia của đại diện hơn 40 quốc gia nhằm thảo luận các chiến lược để mở lại eo biển Hormuz. Kế hoạch mở lại eo biển Hormuz cũng là nội dung chính thảo luận tại hội nghị, trong đó có xem xét các biện pháp tiếp cận ngoại giao với Iran, cũng như khả năng áp đặt trừng phạt nếu nước này không đồng ý dỡ bỏ phong tỏa eo biển Hormuz. Cuộc họp cũng thúc đẩy hợp tác liên minh đa quốc gia, huy động tổng lực các công cụ kinh tế và ngoại giao nhằm đảm bảo eo biển Hormuz được mở cửa an toàn và bền vững.

Số lượng lớn quốc gia tham gia hội nghị này đến từ tất cả các châu lục, đã phản ánh mức độ của những tác động lan rộng toàn cầu từ cuộc xung đột, đặc biệt là tình trạng thiếu hụt nhiên liệu và phân bón, đồng thời đẩy giá lương thực tăng cao vượt ra ngoài khu vực Trung Đông. Tại hội nghị, hầu hết các quốc gia đều không ủng hộ việc sử dụng vũ lực để mở lại tuyến hàng hải này, cho rằng đây không phải là giải pháp khả thi và cuộc khủng hoảng khó có thể được giải quyết nếu thiếu sự đồng thuận từ phía Iran. Tổng thống Pháp Emmanuel Macron khẳng định việc mở lại eo biển Hormuz bằng vũ lực là "không thực tế". Quá trình khôi phục hoạt động tại tuyến hàng hải này "chỉ có thể thực hiện thông qua phối hợp với Iran", hoặc thông qua các cuộc đàm phán diễn ra sau một thỏa thuận ngừng bắn tiềm năng.

Những cuộc đàm phán xung quanh eo biển Hormuz được dự báo sẽ tiếp tục diễn ra vào thời gian tới. Các bên liên quan nhiều khả năng sẽ gia tăng phối hợp ngoại giao nhằm giảm căng thẳng và đảm bảo an toàn cho tuyến hàng hải chiến lược này. Dù vậy, khi xung đột chưa được giải quyết triệt để, rủi ro gián đoạn nguồn cung năng lượng toàn cầu sẽ vẫn còn hiện hữu.

Trước tình hình hiện tại, giới chuyên gia nhận định rất khó để giải quyết cuộc khủng hoảng năng lượng ngay lập tức, trừ khi đạt được thỏa thuận với Iran trong bối cảnh hiện tại. Phương án khả thi nhất lúc này vẫn là thúc đẩy đàm phán ngoại giao và hướng tới một lệnh ngừng bắn, tạo điều kiện từng bước khôi phục lưu thông qua eo biển Hormuz.

Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc trong tuần tới dự kiến sẽ bỏ phiếu về nghị quyết nhằm bảo vệ hoạt động vận tải thương mại trong và xung quanh eo biển Hormuz. Cuộc họp đang được kỳ vọng sẽ tạo bước tiến quan trọng trong nỗ lực khôi phục tự do hàng hải tại khu vực, đồng thời phát đi thông điệp mạnh mẽ về quyết tâm của cộng đồng quốc tế trước tình trạng gián đoạn kéo dài. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Ứng phó trước khủng hoảng

● **LAM SA**

Cuộc khủng hoảng tại Trung Đông đang đặt ngành Du lịch Đông Nam Á trước thách thức lớn, khi gián đoạn nhiều tuyến bay, giá nhiên liệu leo thang và lượng khách quốc tế giảm mạnh, tạo nên một "cú sốc kép" về chi phí lẫn kết nối.

Khó khăn cốt lõi đến từ sự đứt gãy mạng lưới hàng không, vốn được xem "mạch máu" của du lịch quốc tế. Khi các trung tâm trung chuyển tại Trung Đông bất ổn, toàn bộ chuỗi di chuyển bị xáo trộn, dẫn đến thời gian bay kéo dài và chi phí tăng cao. Theo dữ liệu ngành, có thời điểm gần 23% chuyến bay của các hãng hàng không Đông Nam Á bị hủy trong ngày cao điểm, nhiều tuyến bay đến và đi Trung Đông tiếp tục bị đình chỉ trong suốt tháng 3 và cả tháng 4.

Hệ quả là lượng khách quốc tế sụt giảm đáng kể. Các điểm đến phụ thuộc khách đường dài ghi nhận lượng đặt chỗ từ châu Âu và Trung Đông giảm 15-20% so với cùng kỳ trước khủng hoảng. Riêng Thái Lan, nơi khách từ hai khu vực này chiếm khoảng 27% tổng lượng khách quốc tế và có nguy cơ mất tới 3 triệu lượt khách nếu xung đột kéo dài nửa năm. Không chỉ giảm số lượng, nhóm khách Trung Đông với chi tiêu cao cũng giảm, kéo theo tác động lớn về doanh thu.

Cùng lúc, giá nhiên liệu tăng mạnh gần gấp đôi đã đẩy vé máy bay lên cao, làm nhu cầu du lịch tiếp tục suy yếu. Chi phí vận tải đường biển, đường bộ cũng leo thang, gây áp lực lên toàn bộ chuỗi dịch vụ du lịch.

Thay vì chỉ xem đây là giai đoạn suy giảm, ngành Du lịch Đông Nam Á đang buộc phải tái định hình. Một hướng đi rõ ràng là giảm phụ thuộc trung chuyển truyền thống, đẩy mạnh đường bay thẳng, nâng vai trò các sân bay khu vực trong mạng lưới toàn cầu. Đồng thời, phát triển du lịch nội vùng trở thành chiến lược dài hạn để bù đắp sự sụt giảm khách quốc tế và duy trì dòng khách ổn định.

Niềm tin của du khách vẫn là yếu tố quyết định. Trong bối cảnh chi phí tăng và bất ổn kéo dài, việc giữ giá ổn định, đảm bảo an toàn và truyền thông minh bạch sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến khả năng thu hút và giữ chân khách.

Nhìn chung, khó khăn hiện tại khó tránh khỏi và có thể kéo dài, nhưng áp lực cũng mang đến cơ hội. Đông Nam Á có thể chuyển từ khu vực phụ thuộc khách đường dài sang một hệ sinh thái du lịch cân bằng, linh hoạt và tự chủ hơn. Đây không chỉ là ứng phó trước khủng hoảng, mà còn là cơ hội tái định nghĩa con đường phát triển của ngành trong tương lai. ■